

**SPOR YAPAN ÇOCUKLARIN SPOR TERCİHLERİ VE BUNU
ETKİLEYEN BAZI FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ****SPORTS PREFERENCES OF CHILDREN AND THE ANALYSIS OF SOME
FACTORS AFFECTING THE PREFERENCES**

Ali Serdar YÜCEL¹, Bülent KILIÇ², Murat KORKMAZ³, Kemal GÖRAL⁴

¹Fırat Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi

²Ortopedi Uzmanı

³Güven Grup A.Ş. Finans Yönetmeni

⁴Muğla Sıktı Koçman Üniversitesi Besyo

Özet: Araştırmanın amacı spor yapan öğrencilerin spor yapma tercihlerini belirleyen faktörlerin belirlenmesi ve bazı faktörler arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Araştırma uygulamalı bir çalışma olup, ölçekli bir anket formu kullanılmıştır. Uygulamada kullanılan anket daha önce kullanılmış ve güvenilirliği sağlanmış bir anket olup, anket üzerinde bazı değişiklikler gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini rast gele yöntemle seçilmiş olan 3562 katılımcı oluşturmaktadır. Katılımcılara (N= 3562) uygulanan anketin güvenilirlik katsayısı (Cronbach's Alpha) hesaplanarak 0.950 değeri elde edilmiştir. Bireyden elde edilen veriler SPSS Pasw 18.0 istatistik programı ile analiz edilmiştir. Araştırma 19 ay sürmüştür. Araştırmada kullanılan teknik basit rassal yöntemdir. Araştırmada betimleyici istatistikler, faktör analizi, KMO ve Barlett's testi, eşleştirilmiş iki grup t-testi, bağımsız t- testi, Crosstabs testi ve Anova testlerinden yararlanılmıştır. Araştırma sonunda anne-baba eğitim durumu, gelir durumu, spor yapılan mekanın spor tercihinin etki ettiği bulunmuştur. Aynı zamanda ebeveyn eğitimi, çalışma durumu ve Tv ve görsel araçların çocuğun beslenme alışkanlıklarında, beslenme alışkanlığının ise psikolojik durum ve spor yaralanmalarında etken faktör olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Faktör, Sporcu, Tercih, Çocuk, Beslenme, Psikoloji, Antrenman, Yaralanma

Abstract: The aim of this research is to find out the factors affecting the sports preferences of the students, and to analyse the relations between some factors. A scaled questionnaire has been used in this applied study. The questionnaire, used in the application, has been used before, and found reliable, and there have been some changes in the questionnaire. The population of the study is composed of randomly chosen 3562 participants. Cronbach's Alpha value has been 0.950. Data collected from the study have been analysed with SPSS Pasw 18.0 statistical programme. The study has lasted 19 months. The rassal method has been used in the research. Descriptive statistics, factor analysis, KMO and Barlett's test, signed rank t-test, independent t- test, Crosstabs and Anova tests have been used in the study. At the end of the study, it has been detected that parents' level of education and income, the places chosen for sports activities have affected sports preferences. Further to this, parents' educational backgrounds and jobs, TV and visual aids have affected the nutritional habits of children, and the nutritional habits have also been profound effects on psychology and sports injuries.

Key Words: Factor, Sportman, Preference, Child, Nutrition, Psychology, Training, Injury

ULUSLARARASI HAKEMLİ AKADEMİK SPOR SAĞLIK ve TIP BİLİMLERİ DERGİSİ

International Refereed Academic Journal Of Sports

Ocak / Şubat / Mart 2015 Sayı: 14 Cilt: 5 Kış Dönemi

January / February / March 2015 Issue: 14 Volume: 5 Winter Term

JEL KODU: I10-I20

ID:211 K:129

www.sstbdergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

GİRİŞ

Çocukların spor yapmalarında ve spor tercihlerinde pek çok neden etkili olabilir. Aile ve çevre gibi dışsal etkenler çocukların spor tercihlerinde belirleyici unsurlar olarak ortaya çıkabilir. Örneğin; ebeveyn eğitimi, gelir durumu, ebeveynlerin spor yapma durumları, spor yapılan mekan, beslenme alışkanlıkları (obezite) ve kitle iletişim araçları bunlardan bazıları olarak gösterilebilir.

Beslenme alışkanlığı ve hareketsizlik çocukluk çağından itibaren çevresel faktörlerin etkisiyle obezite gelişimini artıran unsurlardır. Özellikle erişkin dönemde de devam edebilen aktivite ve yeme alışkanlıkları çocukluk çağı obezitesinde etkin rol oynamaktadır (Klesges ve et al., 1991; Birch ve Davison, 2001'den akt: Camcı, 2010). Zugravu (2012) alanla ilgili yapılan birçok çalışma da beslenme alışkanlıkları da dahil farklı konularda ebeveynlerin çocukları için etkili faktör olduklarının ortaya koyulduğunu ifade etmektedir (Zugravu, 2012). Anne ve babanın beslenme alışkanlıkları çocuğa örnek olacak beslenme modelidir. Ebeveynlerin fiziksel aktivite derecesi de çocukların aktivitesini etkiler. Ebeveyni inaktif olan çocukların inaktif olma şansı yüksektir (Köksal ve Özel, 2008: 11).

Sağlıklı beslenme davranışlarının oluşmasında pek çok etken rol oynamakla beraber sosyo-ekonomik durumun en önemli etken grubu olduğu bilinmektedir. Öğrenim durumu, gelir düzeyi, sahip olunan meslek gibi sosyal ve ekonomik

göstergeler beslenme olanak ve davranışlarını, dolayısıyla sağlık durumunu etkilemektedir. Şişmanlığa neden olan davranışlar arasında aşırı ve yanlış beslenme ve fiziksel aktivite yetersizliği ilk sırada yer almaktadır (Peterson et al, 2008'den akt: T.C. Sağlık Bakanlığı, ön rapor, 2013). Ayrıca çocukların yemek yeme alışkanlıkları üzerinde kaygılı ve sınırlandırıcı aile tutumlarının çocuğun gelişimi üzerinde olumsuz etkileri olabileceğini onaylamışlardır (Costanzo and Woody, 1985).

İlk sosyalleşme süreci aile ortamında yaşanmaktadır. Psikolojik gelişiminin önemli bölümü ailenin yönlendirmesiyle şekillenir (Özdinç, 2005). Amman ve ark. (2000) spora ilgi duyan anne ve babaların çocuklarını da spor yapmaya teşvik ettiklerini ve spora teşvik konusunda anne ve babanın eğitim düzeyinin önemli olduğunu ortaya koymuşlardır (Amman et al., 2000).

Aileler çocukların başarısı ve iyi bir aile örneği sunmak adına çocuklarını spora katarken, önemli biçimde hem zaman ve hem de para harcamaktadırlar (Coakley, 2006; Hellstedt, 1995). Bir başka ifadeyle aileler, beceri gelişimi, sağlıklı olma, otokontrol sağlama ve sorumluluk sahibi olma gibi farklı nedenlerden ötürü çocuklarını değişik etkinliklere yönlendirmekte, belirli ücretler ödeyerek, malzeme olarak ve çocuğun oyun ve aktivitelerine yoğunlaşarak onun spora katılımına pozitif yönde bir destek vermektedirler (Hutchinson et al., 2003).

ULUSLARARASI HAKEMLİ AKADEMİK SPOR SAĞLIK ve TIP BİLİMLERİ DERGİSİ

International Refereed Academic Journal Of Sports

Ocak / Şubat / Mart 2015 Sayı: 14 Cilt: 5 Kış Dönemi

January / February / March 2015 Issue: 14 Volume: 5 Winter Term

JEL KODU: I10-I20

ID:211 K:129

www.sstbdergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

Fiziksel aktivitenin yararına inanan aileler çocukların fiziksel aktivitelerini desteklemekte ve çocuklar üzerinde pozitif bir etki yaratmaktadır (Thompson et al., 2001; Freedson and Evenson, 1991; Moore et al., 1991). Aynı zamanda ailelerin çocuğun sporuna müdahale etmeleri, gelecekte seçecekleri spor aktivitelerinde de etkili olmaktadır (Fredericks and Eccles, 2005). Yapılan çalışmalar; ailelerin duygusal destek ve rol modeli biçimindeki çocuğun sporuna müdahale etmeleri; hem hoşlanma/zevk alma ve hem de müdahale düzeyi ile bağlantılıdır (Fredericks and Eccles, 2005; Gren and Chalip, 1997). Eğer bu müdahale düzeyi ve şiddeti ayarlanamaz ise çocuğun genelde sosyalleşmesi için katıldığı spor yarardan çok zararla sonuçlanabilir. Yapılan çalışmalarda çocukların spora katılımındaki memnuniyetleri ile ailelerin memnuniyetleri arasında bir ilişki bulunmuştur (Gren and Chalip, 1997). Ancak aile davranışlarının etkisi bütünüyle çocuğun bu davranışları nasıl yorumladığına bağlıdır. Ailelerin müdahalesini destek veya cesaretlendirme olarak algılayan çocuklar, spora yönelik olumlu bir tutum takınarak daha yüksek bir yeterlik algısı sergilemekte, ancak ailenin müdahalesini olumsuz olarak algılayan çocuk ise daha düşük bir yeterlik algısı sergilemekte ve spora karşı ilgisini kaybedebilmektedir (Kanters et al., 2007).

Ayrıca fiziksel aktivite, bedensel kazalar gibi psikosomatik düzensizlikler ve metabolik bozukluklara karşı koruyucu bir öneme sahiptir (Wagner and Kirch, 2006). Bazı metodolojik zorluklara rağmen son 20 yılda çocukların fiziksel aktivite-

lerinde azalma olduğunu destekleyen çalışmalar yapılmaktadır (Bös et al., 2002; Dordel, 2000). Bu çalışmalarda, çocukların fiziksel aktiviteye katılımını engelleyen faktörler incelendiğinde; en başta sınavlara hazırlık (Benjamin and Glow, 2003), güvenli bir ortamın/yerin bulunmaması, iklim şartları, ev ödevleri, dersler, karanlık, yetişkin rol modellerinin azlığı, ailelerin çok yorgun oluşu, sakatlanma ve incinme kaygısı (Benjamin and Glow, 1996; Thompson et al., 2001) ile spor saha, tesis ve araç-gereçlerinin yetersizliğinin (Simons-Morton et al., 1994) fiziksel aktiviteyi engelleyen nedenler olduğu belirtilmiştir.

Bunun yanında günümüzde çocuğun fiziksel aktivitesini engelleyen faktörlerin başında TV izleme, bilgisayar ve video oyunlarının olumsuz etkisi vurgulanmaktadır (Thompson vd., 2001; Thompson vd., 2005; Harrell vd., 1997; Gortmarker vd., 1996). Pehlivan (2009) çalışmasında ailelerin % 19.9'unun çocuklarının TV izleme ve bilgisayar oyunlarına harcanan zamanlarında azalma olmadığını, %22.0'nin da kararsız kaldıklarını ifade ettiklerini tespit etmiştir (Pehlivan, 2009). Ayrıca aynı çalışmada ebeveynlerin çocuklarının fiziksel aktivitelerini gelecekte de devam ettirebilmelerinin önünde gördükleri engellerin arasında ilk sıralarda “spor saha ve salonların eksikliği ve emniyetli spor ortamlarının olmayışı” olarak ifade ettikleri ifade edilmiştir.

Pozitif değerler ve beklentileri olan aileler muhtemelen daha fazla olumlu sosyal davranışlar sergiler ve çocuklara yönelik destek ve cesaret sağlarlar.

ULUSLARARASI HAKEMLİ AKADEMİK SPOR SAĞLIK ve TIP BİLİMLERİ DERGİSİ

International Refereed Academic Journal Of Sports

Ocak / Şubat / Mart 2015 Sayı: 14 Cilt: 5 Kış Dönemi

January / February / March 2015 Issue: 14 Volume: 5 Winter Term

JEL KODU: I10-I20

ID:211 K:129

www.sstbdergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

Ancak aile davranışlarının etkisi bütünüyle çocuğun bu davranışları nasıl yorumladığına bağlıdır. Ailelerin müdahalesini destek veya cesaretlendirme olarak algılayan çocuklar; muhtemelen spora yönelik olumlu bir tutum takınır ve yeterliğini daha yüksek algılayarak sergiler. Buna karşın, ailenin müdahalesini olumsuz olarak algılayan çocuk ise daha düşük bir yeterlik algısı sergiler ve spora karşı ilgisini kaybedebilir (Kanters et al., 2007).

Sporun kişilik gelişimine etkisi, bireyin ilgilendiği spor dalı ile de bağlantılı olabilir. Spor dalının türü, içerisinde barındırdığı bir takım psikolojik özellikleri (motivasyon, bireysel mücadele, takım ruhu, konsantrasyon ve motivasyon vb.) nedeniyle bireyin de psikolojik ve duygusal durumunu farklı yönlerde etkileyebilir. Örneğin takım sporu ile ilgilenen bireyler ile ferdi spor dalları ile ilgilenen bireylerin psikolojik ve duygusal özellikleri yaptıkları spor dalının içeriğine göre birbirlerinden farklı olabilir. (Salar et al., 2012).

Çocukları şiddetten koruma Ulusal Birliği (NSPCC) kuruluşu ise yerel yönetimlere çocukların güven içinde oynayabilecekleri, iyi tasarlanmış park alanları oluşturmaları gerektiği üzerinde durmaktadır. (Bulut ve Yılmaz, 2008).

“Kentlerde (dış mekânlarda) oyun olgusu, dış mekânlarda oluşan/oyunan oyunların iç mekânlardakilerden farklılaşması, özellikle günümüzdeki hızlı kentleşme gerçeği çerçevesinde dikkatle değerlendirilmelidir. Çocukların oyun oynadığı dış mekânlar arasında, okul bahçeleri ve çocuk bahçeleriyle birlikte -yetişkinlerin trafik ve

güvenlik gerekçeleriyle müdahale ve muhalefet etmelerine karşın- sokaklar da yer almaktadır. Sokak, çocuk için önemli bir yenilik kaynağı ve çekici bir mekândır. Fiziksel özellikleri ve eve yakınlığı nedeniyle sokak oyun için önemli bir ortam oluşturmaktadır” (Bal, 2005).

“Kent merkezlerinde özellikle çocuklar beton yığınları arasındaki yaşantılarından az da olsa uzaklaştırarak, rahatlatarak mekanlara ve mekansal organizasyonlara ihtiyaç vardır. Çocukların kent yaşamına katılması, oyun faaliyetlerini gerçekleştirerek gelişmiş sağlıklı nesillerin yetiştirilmesi için çocuk oyun alanlarının önemi yadsınamaz. Çocuk oyun alanları, yapılarla şekillenen şehir ortamında, çocukların doğayla buluştuğu, çeşitli elemanlarla onların fiziksel ve ruhsal ve fizyolojik yapısını geliştiren egzersizler yaptığı alanlardır. Çocuk oyun alanları sosyalleşmeye başlayan çocuğun, evinin dışında, kendini ait hissedebileceği, sahipleneceği ilk alanlardan biridir” (Bal, 2005).

Günümüz kentlerinde çocuklar oyun oynayabilecekleri alanı çoğu zaman bulamamakta bu yüzden oyun oynayamamakta evde televizyon ve bilgisayar önünde vakit geçirmekte ya da tek taraflı tasarlanan standartlara ve uygun olmayan çocuk oyun alanlarında oynamak zorunda kalmaktadırlar. (Turgut ve Yılmaz, 2010).

Kentsel mekânda çocuklar için dört tarafı sınırlanmış ve standart oyun araçlarının yer aldığı doğadan kopuk oyun alanları tasarlanmaktadır. Bu alanda sorumlu ve yetkili olan kişiler ise rant olgusu nedeniyle çocuklar için yeterli nicelik ve

ULUSLARARASI HAKEMLİ AKADEMİK SPOR SAĞLIK ve TIP BİLİMLERİ DERGİSİ

International Refereed Academic Journal Of Sports

Ocak / Şubat / Mart 2015 Sayı: 14 Cilt: 5 Kış Dönemi

January / February / March 2015 Issue: 14 Volume: 5 Winter Term

JEL KODU: I10-I20

ID:211 K:129

www.sstbdergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

nitelikte açık alan ayırmamakta, mevcut oyun alanları da çocukların kesintisiz hareket etme isteğini karşılamakta yetersiz kalmakta, dolayısıyla çocuğun yaratıcılığı ve doğa ile iletişimi gelişmemektedir (Özgüner vd., 2007).

Cross (1997) çocukların oyununun, kitlesel tüketim ekonomisi ve onun arkasındaki üreticiler ve satıcılar tarafından biçimlendirildiğini belirtmektedir. Böylece, yüzyıllar boyunca dışarıda, bahçede, sokakta, açık alanlarda oynanan oyunlar da tarihe karışmakta; bugünün “kapatılmış” çocukları içerde oyuncaklarıyla yalnız başına oynamaktadırlar.

Çok ve arkadaşlarının “Kentlerdeki açık alanlarda çocuk oyunları: Ankara örneği” (1997) adıyla gerçekleştirdiği ilk oyun araştırması oyun kültürü konusunda çok önemli bir gerçeği ortaya koymuştur: Artık Türkiye’de de sokaklarda ve bahçelerde daha az oyun oynanmaktadır. Başka bir deyişle, gelişmiş ülkelerde olduğu gibi Türkiye’de de oyun içeri kapatılmakta, kurumsallaşmakta, kitle iletişim araçlarının etkisine girmekte ve oyunlardaki geleneksel olmayan öğeler gitgide artmaktadır. (Çok et al., 1997).

Günümüz kentleri her geçen gün betonlaşmakta kentlerdeki yeşil alanlar, yerini yerleşim ve endüstri alanlarına terk etmektedir. Çeşitli ekonomik faaliyetler nedeniyle kent nüfusunun artması, öncelikli olarak konut ihtiyacının giderilmesine neden olmaktadır. Bu eğilim ise yeşil alanlar için imar planlarında yeterince alan ayrılması ve konutlardan arta kalan parsellerin yeşil alan

olarak değerlendirilmesi sonucunu doğurmaktadır (Koçan, 2012).

Çocuklar fiziksel aktivitelerinin pek çoğunu dışarıda zaman geçirmek üzerine kurgulamak istemektedir (Sallis ve ark., 2000). Avustralya’da yapılan bir çalışma; 8-12 yaşlarındaki çocukların %53’ünün ev bahçelerinde, %24’ünün açık yeşil alanlarda, %17’sinin parklarda ve oyun alanlarında, %6’sının caddelerde oynamayı tercih ettiğini göstermiştir (Bigelow, 1994). Yine Avustralya’da (5-12 yaşlarında) 421 çocuk üzerinde gerçekleştirilen bir araştırma, çocukların %59’unun kendilerinin veya arkadaşlarının ev bahçesinde oynamak yerine oyun alanlarında oynamayı, %23’ünün parkları, %9’nun caddelerde oynamayı tercih ettiğini göstermiştir (Tandy, 1999). Son yıllarda dünya genelinde kentsel hayatın artış göstermesi ile oyun alanlarının önemini daha da gözler önüne sermektedir. Çocuklar beton binalar arasında yeterli oyun alanını bulamamaktadır. Onların ihtiyacını karşılayacak ve beklentilerine yanıt verecek oyun alanlarının yapılması önem arz etmektedir.

Spor tercihinin etkileyen bir başka unsurda sosyo-ekonomik düzey olarak değerlendirilebilir.

Alt sosyo-ekonomik ailelerin çocuklarının spor yapmaları konusunda olumlu düşüncelere sahip oldukları, çocuklarının istedikleri sporu yapması konusunda maddi güçlerinin olumsuz bir etken oluşturduğu, kız çocukların uygun kıyafetlerle spor yapmalarını destekledikleri, çocuklarının sağlığı için sporun yararlı olduğunu bildikleri

ULUSLARARASI HAKEMLİ AKADEMİK SPOR SAĞLIK ve TIP BİLİMLERİ DERGİSİ

International Refereed Academic Journal Of Sports

Ocak / Şubat / Mart 2015 Sayı: 14 Cilt: 5 Kış Dönemi

January / February / March 2015 Issue: 14 Volume: 5 Winter Term

JEL KODU: I10-I20

ID:211 K:129

www.sstbdergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

ancak eğitimlerine katkıda bulunabileceğine inanmadıkları ortaya çıkmıştır (Ünal et al., 2012).

Toplumlarda bireylerin spora katılımı ve bunu düzenli olarak devam ettirmesi ile sosyo-ekonomik düzey arasında ilişki olduğu vurgulanmaktadır. Çalışmalar, gelir düzeyi orta ve yüksek olan ailelerin çocuklarının, gelir düzeyi düşük olan ailelerin çocuklarına göre daha fazla spora aktif katılım gerçekleştirdiklerini ve bunu sürdürdüklerini göstermektedir (Larsen et al., 2000; Seabra et al., 2007).

Gelir düzeyinin önemli bir kriter olduğu vurgulanmakla birlikte ebeveynlerin eğitim düzeyi ile spora katılım arasında önemli bir ilişki olduğuna çalışmalar işaret etmektedir. Anne ve baba eğitim düzeyinin yüksek olduğu ailelerde, çocukların fiziksel olarak daha aktif olmalarına ve televizyon başında daha az zaman geçirmelerine yol açtığı, bunun yanı sıra; bu ailelerdeki çocukların spor kulüplerine aktif olarak katılımına yol açtığı saptanmıştır. Özellikle kız çocuklarının spora katılımında aile ekonomik düzeyinin yüksek oluşu önemli bir etken olduğu bulunmuştur (Biddle et al., 2005; Farrell and Shields, 2002; Kantoma et al., 2007).

Ailelerin gelir düzeyi yükseldikçe çocuğunu spor okullarına gönderme oranı da artmaktadır. Kotan vd., (2009), yaptıkları çalışma sonucunda; ailenin eğitim ve gelir düzeyinin, ailede sporcu olma durumunun, çocuğun spor yapması üzerinde etkili olduğu bulunmuştur. (Kotan et al., 2009).

Uzun süreli televizyon izleme ile yeme alışkanlıkları, fiziksel aktivite azlığı, obesitede artış, kolesterol düzeyinde yükselme arasında ilişki vardır (Vessey et al. 1998).

Sporcuların duygusal durumları onların performansları üzerinde önemli etkilere sahip olmaktadır (Trotter and Endler, 1999). Karşılaşma öncesi sporcular kaygı, korku ve heyecan içinde olurlar ve sporcular bunu fizyolojik, zihinsel ve sosyal tepkilerle dışa vururlar. Bu durum da karşılaşma öncesi sporcuların sinirli olmasına neden olabilir. Bu kaygı durumu, müsabaka esnasında önemli bir durumda da kendini gösterebilir (Konter, 1998).

Müsabakadan önce veya müsabaka sırasında sporcuların son derece yoğun olarak yaşadıkları kaygı ve stres düşünüldüğünde, kontrol altına alınamayan kaygı durumları, sporcuların performanslarını olumsuz yönde etkileyebilmekte ve başarısızlığa neden olmaktadır. Bu nedenle, sporcuların kaygı düzeylerinin ve kaygı nedenlerinin bilinmesi bununla başa çıkacak olan sporcu ve antrenörler açısından oldukça önemli olduğu aşikârdır (Başaran 2009).

Sporcular üzerinde yapılan araştırmalarda, yarışma veya müsabaka öncesinde durumluk kaygı düzeylerinin arttığı tespit edilmiştir. (Sivrikaya, 1998).

Günümüzde teknolojik gelişmelere bağlı olarak giderek daha hareketsiz bir yaşam tarzı benimsenmektedir. Bu yaşam tarzının etkilediği yaş gruplarından birisi de çocuklardır. Hareket bir çocuğun bedensel gelişimi için çok önemlidir.

ULUSLARARASI HAKEMLİ AKADEMİK SPOR SAĞLIK ve TIP BİLİMLERİ DERGİSİ

International Refereed Academic Journal Of Sports

Ocak / Şubat / Mart 2015 Sayı: 14 Cilt: 5 Kış Dönemi

January / February / March 2015 Issue: 14 Volume: 5 Winter Term

JEL KODU: I10-I20

ID:211 K:129

www.sstbdergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

Günümüzde çocukların hareket alanları son derece sınırlıdır (Taşçı, 2010).

Yapılan araştırmalar çocukların özellikle fiziksel aktivite içeren oyunlar oynayabilmek için rahat mekânlara ihtiyaç duyduklarını ortaya koymuştur (Cunningham and Jones, 2004; Hamilton, 2002).

Apartman dairelerinde yaşayan, okula servisle giden, televizyon ve bilgisayar karşısında vakit geçiren çocuğun, çarpık kentleşme nedeniyle çocuk oyun alanı ve parklara da hasret kaldığı ifade edilmektedir (Ruhi, 1993).

Soğat'a göre (2007) sportif aktivitelerin 11–12 yaş grubu çocukların bedensel gelişimlerinde etkin bir rol oynadığı belirlenmiştir. Buna göre sportif aktivitelerin çocukların boy ve kilo gelişimlerini anlamlı düzeyde etkilediği tespit edilmiştir. Taşçı'ya göre (2010) ise Türkiye'de sokaklar oyun ve spor açısı ile yeniden ele alınmalıdır. Çocuk gözü ile yeniden değerlendirilmeli ve iyileştirilmelidir.

Amaç, Kapsam Ve Yöntem

Bu araştırmanın amacı; spor yapan öğrencilerin spor tercihlerini ve bunu etkileyen faktörleri incelemektir. Toplanan veriler üzerinde, non-parametrik ve parametrik istatistiksel testler uygulanmıştır. Araştırma yaklaşık olarak 19 ay sürmüştür. Araştırmada ölçekli bir anket kullanılmıştır. Bu anket daha önce Korkmaz, M., 2013 ve arkadaşları tarafından kullanılan anketin geliştirilmiş halidir. Kullanılan ölçme aletinin ölçekli kısmı üç bölümden oluşmaktadır. Müsabakalara yönelik duyulan kaygılar, psikolojik etkenler, beslenme

alışkanlığı ve ortopedik sorunların ele alındığı 117 maddelik ölçekli bölüm bulunmaktadır. Ayrıca ankette 9 maddelik katılımcıların demografik özelliklerinin belirlenmesine yönelik sorular yer almaktadır. Bu araştırma süresince ortopedi hekimi, spor ve ilköğretim okul öğretmenleri, beslenme ve psikolojik anlamda katılımcıların davranışlarını gözlemleyen uzmanlardan destek sağlanmıştır. Asıl araştırma öncesinde Türkiye evreni içerisinde İstanbul ili örnekleme dikkate alınarak bir ön test yapılmıştır. Bu ön teste toplam (N=215) birey katılmıştır. Ön teste katılım sağlayan bireylerden elde edilen bilgiler SPSS PASW 18.0 istatistik programı ile farklı istatistiksel analizler kullanılarak analiz edilmiş ve geçerlilik güvenilirlik değeri Cronbach's Alpha 0.871 kat sayısı elde edilmiştir. Bu değer araştırmada kullanılan ölçme aletinin oldukça yüksek güvenilirlikte olduğuna işaret etmektedir. Genel araştırmamıza toplam (N=8724) birey katılmıştır. Toplam katılımcılara gönderilen anket formlarından sadece (N=4651) Anket formu dönmüştür. Fakat geri dönen anket formlarının (N=3562) kullanılmıştır. Bu araştırmada dikkate alınan ve analize tabi tutulan sayı 3562 kişiye ait formdur. Araştırmada basit rassal yöntem uygulanmıştır. Katılımcıların tamamı rast gele yöntemler belirlenmiştir. Hiçbir katılımcının düşünce ve katılımını etkileyecek müdahalede bulunulmamıştır. Katılımcılara anket formları internet mail yolu, elden ve posta yolu ile gönderilmiştir. Fakat katılımcıların %10'luk kısmına anketler yüz yüze gelerek doldurulmuştur. Bu doldurulan anketlerin tamamı genel araştırmaya

ULUSLARARASI HAKEMLİ AKADEMİK SPOR SAĞLIK ve TIP BİLİMLERİ DERGİSİ

International Refereed Academic Journal Of Sports

Ocak / Şubat / Mart 2015 Sayı: 14 Cilt: 5 Kış Dönemi

January / February / March 2015 Issue: 14 Volume: 5 Winter Term

JEL KODU: I10-I20

ID:211 K:129

www.sstbdergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

yönelik analizde kullanılmıştır. Araştırma içerik ve yöntemler konusunda bu alanda yapılan dünyada ilk çalışmadır. Katılımcı sayısı açısından da bakıldığında bu araştırmadaki katılımcı sayısını yakalayabilen başka bir çalışma literatürde bulunmamaktadır.

Araştırmanın Kısıtları

Bu araştırma Türkiye’de aktif faaliyet gösteren kamu ve özel spor kulüpleri ile çocuk oyunları spor kulüpleri, büyük spor kulüplerinin çocuk spor kulüplerine yönelik oluşturduğu futbol, basketbol, voleybol, yüzme, yelken, judo, hentbol, atletizm, halter, güreş ve taekwondo gibi branşlarda eğitim veren bölümlerindeki çocuklar oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında özellikle İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa, Trabzon, Samsun, Diyarbakır, Sivas, Aydın, Muğla, Urfa, Çorum, Yozgat, Manisa, Amasya, Giresun, Muğla, Artvin, Kars, Mardin, Sakarya, Tekirdağ, Edirne, Çanakkale, Ordu, Gaziantep ve Kırşehir illerindeki mevcut spor kulüplerinde eğitim alan bireyler üzerinde araştırma derinleştirilmiştir. Katılımcıların tamamı aile bireylerinin izni alınarak araştırmaya dahil edilmiştir. Resmi spor kulüplerinde ise prosedüre uyulmuştur. Araştırmaya katılan tüm bireyler ile yüz yüze, posta yolu, mail ve telefon yoluyla görüşülerek anket formları doldurulmuştur. Katılımcıların tamamı kendi istek ve katılım rızası alınarak araştırma boyut kazanmıştır. Ayrıca tüm örneklem basit rassal yöntem ile belirlenmiştir. Hiçbir katılımcının kimlik bilgisi ebeveyn dâhil olmak üzere araştırma formlarına dahil edilme-

miştir. Katılımcıların kulüp bilgileri gizli tutulmuş ve araştırmaya yansıtılmamıştır. Araştırmamız süresince 2 psikometri, 1 fizyoloji, 1 istatistik, 2 okul öncesi eğitmeni, 1 eğitim bilimci, 7 spor bilimci, 1 hukukçu, 2 beslenme uzmanı, 1 ölçme değerlendirme uzmanı, 3 ortopedi ve travmatoloji uzmanı, 1 fizyoterapist, 1 kardiyolog, 2 dahiliye uzmanı, 1 uluslararası ilişkiler ve 1 dil bilim uzmanı eşlik etmiştir. Tüm uzmanlar araştırmanın her boyutunda etkin olarak görev almış, yapılan analizler başta olmak üzere tüm sürecin yönetimine aktif olarak katılım gerçekleştirmişlerdir. Bu araştırmanın özellikle bu alanda araştırma yapan beslenme, fizyoloji, spor eğitimi ve ebeveyn çocuk ilişkisi arasındaki işleyişe katkı sağlayacak şekildedir. Katılımcı sayısı olarak Türkiye’de ve Dünyada ilk yoğun katılım sağlanan uygulamalı bir araştırma şeklindedir.

Verilerin Analizi

Analiz kapsamında, betimleyici istatistikler, güvenilirlik analizi, ANOVA analizlerinden yararlanılmıştır. Araştırmadan elde edilen verilerin analizinde PASW 18.0 paket programı kullanılmıştır. Değişkenler arasında ilişki ve farklarda 0.05 önem düzeyi dikkate alınmıştır.

BULGULAR

Tablo 1. Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Madde sayısı
,950	117

ULUSLARARASI HAKEMLİ AKADEMİK SPOR SAĞLIK ve TIP BİLİMLERİ DERGİSİ

International Refereed Academic Journal Of Sports

Ocak / Şubat / Mart 2015 Sayı: 14 Cilt: 5 Kış Dönemi

January / February / March 2015 Issue: 14 Volume: 5 Winter Term

JEL KODU: I10-I20

ID:211 K:129

www.sstbdergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

Güvenilirlik analizi sonucunda Alpha = 0,950 olmasından dolayı 117 maddenin çok yüksek güvenilirlik düzeyinde olduğunu söyleyebiliriz.

Tablo 2. Katılımcılara İlişkin Bazı Demografik İstatistikler

		Sütun N %
Çocuk yaşı	4-6	22%
	7-10	39%
	11-13	36%
	14-18	4%
Ebeveyn yaşı	18-20	3%
	21-25	13%
	26-30	50%
	31-40	28%
	41-60	5%
Ebeveyn gelir	1001 – 1500	23%
	1501 – 2000	38%
	2001 – 3000	35%
	4001+	4%
Ebeveyn eğitim	Okur yazar - ilköğretim	14%
	Lise	31%
	Yüksekokul	37%
	Üniversite	3%
	Yük. Lis. Doktora	14%
Sosyal güvence	Var	45%
	Yok	55%
Ebeveyn çalışma durumu	Kamu	37%
	Özel	63%
Çocuğun yaptığı sportif branş	Futbol	30%
	Hentbol	18%
	Tekvando	15%
	Basketbol	12%
	Yüzme	10%
	Okçuluk	7%
	Jimnastik	6%
Yaşadığı yer	Kasaba	2%
	Şehir	26%
	Büyükşehir	72%
Sportif aktiviteyi yaptığı tesis	Eğitim aldığı okul	2%
	Özel spor salonu	63%
	Spor kulübü	35%

ULUSLARARASI HAKEMLİ AKADEMİK SPOR SAĞLIK ve TIP BİLİMLERİ DERGİSİ

International Refereed Academic Journal Of Sports

Ocak / Şubat / Mart 2015 Sayı: 14 Cilt: 5 Kış Dönemi

January / February / March 2015 Issue: 14 Volume: 5 Winter Term

JEL KODU: I10-I20

ID:211 K:129

www.sstbdergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

Tablo 2'ye göre araştırmaya katılan çocukların çoğunluğu 7-10 (%39) ve 11-13 (%36) yaş aralığında, ebeveynler ise 26-30 (%50) yaş aralığındadır. Ebeveynlerin gelir düzeyleri çoğunlukla (%38) 1501-2000 TL aralığındadır. Eğitim durumları incelendiğinde ebeveynlerin çoğunluğunun (%37) yüksekokul ve (%31) lise düzeyinde eğitime sahip oldukları görülmektedir. Ebeveynlerin %55'inin sosyal güvencesi yoktur ve daha çok (%63) özel sektörde çalışmaktadırlar. Araştırmaya katılan

çocukların spor tercihlerine bakıldığında en çok sırayla futbol, hentbol ve taekwondo gelmektedir. Katılımcılar daha çok büyükşehirlerde yaşamaktadır. Ayrıca katılımcılar çoğunlukla özel spor salonlarında sportif aktivitelerini sürdürmektedir. Faktör analizi dâhilinde likert ölçekle sorulmuş 117 ifade incelemeye tabi tutulmuştur. Bunun sonucuna göre 117 ifade ile 4 adet faktör oluşturularak analize devam etme kararı verilmiştir. Analiz sonuçları aşağıdaki gibi özetlenmiştir;

Tablo 3. KMO ve Bartlett's Testi

KMO and Bartlett's Test

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		,852
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	6654,885
	df	231
	Sig.	,000

Faktör analizinin uygunluğunu belirlemek üzere faktör analizi yapılmış ve yukarıdaki sonuçlar elde edilmiştir.

Buna göre; Örneklemin faktör analizine uygunluğunu ölçen KMO ölçütü $0,8520 > 0,6$ çıkmıştır. Bu da örneklemin analize uygun olduğunu göstermektedir.

Küresellik ölçüsü olan Bartlett ölçütü ise Sig (0,000) $< 0,05$ olduğundan değişkenler arasında korelasyon olduğunu dolayısıyla faktör analizinin uygulanabileceğini göstermektedir. Faktör açıklama tablolarına bakıldığında elde edilen 4 faktörün şu şekilde olduğu görülmektedir.

ULUSLARARASI HAKEMLİ AKADEMİK SPOR SAĞLIK ve TIP BİLİMLERİ DERGİSİ

International Refereed Academic Journal Of Sports

Ocak / Şubat / Mart 2015 Sayı: 14 Cilt: 5 Kış Dönemi

January / February / March 2015 Issue: 14 Volume: 5 Winter Term

JEL KODU: I10-I20

ID:211 K:129

www.sstbdergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

Tablo 4. Faktör analizi (Rotated Component Matrixa)

	Bileşen			
	1	2	3	4
Beslenme alışkanlıklarında ebeveyn kaygıları	,833			
Beslenme alışkanlıklarında ebeveyn kaygıları	,822			
Beslenme alışkanlıklarında ebeveyn kaygıları	,803			
Beslenme alışkanlıklarında ebeveyn kaygıları	,788			
Beslenme alışkanlıklarında ebeveyn kaygıları	,788			
Beslenme alışkanlıklarında ebeveyn kaygıları	,785			
Beslenme alışkanlıklarında ebeveyn kaygıları	,783			
Beslenme alışkanlıklarında ebeveyn kaygıları	,772			
Beslenme alışkanlıklarında ebeveyn kaygıları	,770			
Beslenme alışkanlıklarında ebeveyn kaygıları	,758			
Beslenme alışkanlıklarında ebeveyn kaygıları	,752			
Beslenme alışkanlıklarında ebeveyn kaygıları	,751			
Beslenme alışkanlıklarında ebeveyn kaygıları	,714			
Beslenme alışkanlıklarında ebeveyn kaygıları	,697			
Beslenme alışkanlıklarında ebeveyn kaygıları	,684			
Beslenme alışkanlıklarında ebeveyn kaygıları	,625			
Beslenme alışkanlıklarında ebeveyn kaygıları	-,607			
Beslenme alışkanlıklarında ebeveyn kaygıları	,590			
Beslenme alışkanlıklarında ebeveyn kaygıları	-,532			
Beslenme alışkanlıklarında ebeveyn kaygıları	-,526			
Beslenme alışkanlıklarında ebeveyn kaygıları	,480			
Beslenme alışkanlıklarında ebeveyn kaygıları	,479			
Beslenme alışkanlıklarında ebeveyn kaygıları	-,458			
Beslenme alışkanlıklarında ebeveyn kaygıları	-,447			
Beslenme alışkanlıklarında ebeveyn kaygıları	,432			
Beslenme alışkanlıklarında ebeveyn kaygıları	,429			
Beslenme alışkanlıklarında ebeveyn kaygıları	-,411			

ULUSLARARASI HAKEMLİ AKADEMİK SPOR SAĞLIK ve TIP BİLİMLERİ DERGİSİ

International Refereed Academic Journal Of Sports

Ocak / Şubat / Mart 2015 Sayı: 14 Cilt: 5 Kış Dönemi

January / February / March 2015 Issue: 14 Volume: 5 Winter Term

JEL KODU: I10-I20

ID:211 K:129

www.sstbdergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

Beslenme alışkanlıklarında ebeveyn kaygıları	,397			
Beslenme alışkanlıklarında ebeveyn kaygıları	,368			
Beslenme alışkanlıklarında ebeveyn kaygıları	-,366			
Beslenme alışkanlıklarında ebeveyn kaygıları	,342			
Beslenme alışkanlıklarında ebeveyn kaygıları	,321			
Beslenme alışkanlıklarında ebeveyn kaygıları	,242			
Beslenme alışkanlıklarında ebeveyn kaygıları	,230			
Beslenme alışkanlıklarında ebeveyn kaygıları	,130			
Müsabakalara yönelik katılımcı kaygıları		,710		
Müsabakalara yönelik katılımcı kaygıları		,698		
Müsabakalara yönelik katılımcı kaygıları		,675		
Müsabakalara yönelik katılımcı kaygıları		,655		
Müsabakalara yönelik katılımcı kaygıları		,611		
Müsabakalara yönelik katılımcı kaygıları		,599		
Müsabakalara yönelik katılımcı kaygıları		,596		
Müsabakalara yönelik katılımcı kaygıları		,593		
Müsabakalara yönelik katılımcı kaygıları		,575		
Müsabakalara yönelik katılımcı kaygıları		,571		
Müsabakalara yönelik katılımcı kaygıları		,564		
Müsabakalara yönelik katılımcı kaygıları		,555		
Müsabakalara yönelik katılımcı kaygıları		,550		
Müsabakalara yönelik katılımcı kaygıları		,546		
Müsabakalara yönelik katılımcı kaygıları		,542		
Müsabakalara yönelik katılımcı kaygıları		,533		
Müsabakalara yönelik katılımcı kaygıları		,524		
Müsabakalara yönelik katılımcı kaygıları		,513		
Müsabakalara yönelik katılımcı kaygıları		,490		
Müsabakalara yönelik katılımcı kaygıları		,470		
Müsabakalara yönelik katılımcı kaygıları		,462		
Müsabakalara yönelik katılımcı kaygıları		,456		

ULUSLARARASI HAKEMLİ AKADEMİK SPOR SAĞLIK ve TIP BİLİMLERİ DERGİSİ

International Refereed Academic Journal Of Sports

Ocak / Şubat / Mart 2015 Sayı: 14 Cilt: 5 Kış Dönemi

January / February / March 2015 Issue: 14 Volume: 5 Winter Term

JEL KODU: I10-I20

ID:211 K:129

www.sstbdergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

Müsabakalara yönelik katılımcı kaygıları	,421		
Müsabakalara yönelik katılımcı kaygıları	,406		
Müsabakalara yönelik katılımcı kaygıları	,395		
Müsabakalara yönelik katılımcı kaygıları	,374		
Müsabakalara yönelik katılımcı kaygıları	,324		
Müsabakalara yönelik katılımcı kaygıları	,314		
Müsabakalara yönelik katılımcı kaygıları	,300		
Müsabakalara yönelik katılımcı kaygıları	,224		
Müsabakalara yönelik katılımcı kaygıları	,214		
Müsabakalara yönelik katılımcı kaygıları	,124		
Sportif faaliyetlere etki eden unsurlar		,688	
Sportif faaliyetlere etki eden unsurlar		,671	
Sportif faaliyetlere etki eden unsurlar		,654	
Sportif faaliyetlere etki eden unsurlar		,639	
Sportif faaliyetlere etki eden unsurlar		,613	
Sportif faaliyetlere etki eden unsurlar		,599	
Sportif faaliyetlere etki eden unsurlar		,537	
Sportif faaliyetlere etki eden unsurlar		,517	
Sportif faaliyetlere etki eden unsurlar		,485	
Sportif faaliyetlere etki eden unsurlar		,444	
Sportif faaliyetlere etki eden unsurlar		,412	
Sportif faaliyetlere etki eden unsurlar		,412	
Sportif faaliyetlere etki eden unsurlar		,357	
Sportif faaliyetlere etki eden unsurlar		,310	
Sportif faaliyetlere etki eden unsurlar		,301	
Sportif faaliyetlere etki eden unsurlar		,298	
Sportif faaliyetlere etki eden unsurlar		,265	
Sportif faaliyetlere etki eden unsurlar		,243	
Sportif faaliyetlere etki eden unsurlar		,212	
Sportif faaliyetlere etki eden unsurlar		,202	

ULUSLARARASI HAKEMLİ AKADEMİK SPOR SAĞLIK ve TIP BİLİMLERİ DERGİSİ

International Refereed Academic Journal Of Sports

Ocak / Şubat / Mart 2015 Sayı: 14 Cilt: 5 Kış Dönemi

January / February / March 2015 Issue: 14 Volume: 5 Winter Term

JEL KODU: I10-I20

ID:211 K:129

www.sstbdergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

Sportif faaliyetlere etki eden unsurlar			,200	
Sportif faaliyetlere etki eden unsurlar			,100	
Çalışma (antrenman) davranışları			,556	
Çalışma (antrenman) davranışları			,548	
Çalışma (antrenman) davranışları			,534	
Çalışma (antrenman) davranışları			,526	
Çalışma (antrenman) davranışları			,525	
Çalışma (antrenman) davranışları			,522	
Çalışma (antrenman) davranışları			,507	
Çalışma (antrenman) davranışları			,500	
Çalışma (antrenman) davranışları			,489	
Çalışma (antrenman) davranışları			,479	
Çalışma (antrenman) davranışları			,453	
Çalışma (antrenman) davranışları			,422	
Çalışma (antrenman) davranışları			,411	
Çalışma (antrenman) davranışları			,394	
Çalışma (antrenman) davranışları			,391	
Çalışma (antrenman) davranışları			,386	
Çalışma (antrenman) davranışları			,382	
Çalışma (antrenman) davranışları			,375	
Çalışma (antrenman) davranışları			,369	
Çalışma (antrenman) davranışları			-,367	
Çalışma (antrenman) davranışları			,363	
Çalışma (antrenman) davranışları			,335	
Çalışma (antrenman) davranışları			,333	
Çalışma (antrenman) davranışları			,327	
Çalışma (antrenman) davranışları			,315	
Çalışma (antrenman) davranışları			,309	
Çalışma (antrenman) davranışları			,209	
Çalışma (antrenman) davranışları			,109	

ULUSLARARASI HAKEMLİ AKADEMİK SPOR SAĞLIK ve TIP BİLİMLERİ DERGİSİ

International Refereed Academic Journal Of Sports

Ocak / Şubat / Mart 2015 Sayı: 14 Cilt: 5 Kış Dönemi

January / February / March 2015 Issue: 14 Volume: 5 Winter Term

JEL KODU: I10-I20

ID:211 K:129

www.sstbdergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

- Faktörler şu şekilde belirlenmiştir.
1. Beslenme alışkanlıklarında ebeveyn kaygıları
 2. Müsabakalara yönelik katılımcı kaygıları
 3. Sportif faaliyetlere etki eden unsurlar
 4. Çalışma (antrenman) davranışları

Tablo 5. Katılımcıların Çalıştıkları Mekana Göre Spor Tercihlerine İlişkin Anova Testi

ANOVA

Çocuğun yaptığı sportif branş

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	608,004	2	304,002	89,633	,000
Within Groups	12070,792	3559	3,392		
Total	12678,795	3561			

H1: Katılımcının çalıştığı mekan yaptığı spor dalına etki etmemektedir.

Katılımcının çalıştığı mekana göre spor tercihlerinin farklılaşp farklılaşmadığına bakıldığında, hipotezin

red olması sebebiyle çalıştığı mekanın spor tercihlerine etki ettiği görülmektedir. Futbol en çok tercih edilen spor dalıdır ve çoğunlukla özel kulüplerde eğitim almaktadır.

Tablo 6. Katılımcının Spor Tercihi ve Spor Yaptığı Mekana İlişkin Crotstabs Analizi

		Sportif aktiviteyi yaptığı tesis		
		Eğitim aldığı okul	Özel spor salonu	Spor kulübü
		Column N %	Column N %	Column N %
Çocuğun yaptığı sportif branş	Futbol	100,0%	23,7%	38,4%
	Hentbol	,0%	20,3%	16,2%
	Tekvando	,0%	14,5%	18,0%
	Basketbol	,0%	14,2%	10,1%
	Yüzme	,0%	10,3%	9,0%
	Okçuluk	,0%	9,0%	5,2%
	Jimnastik	,0%	8,0%	3,1%

ULUSLARARASI HAKEMLİ AKADEMİK SPOR SAĞLIK ve TIP BİLİMLERİ DERGİSİ

International Refereed Academic Journal Of Sports

Ocak / Şubat / Mart 2015 Sayı: 14 Cilt: 5 Kış Dönemi

January / February / March 2015 Issue: 14 Volume: 5 Winter Term

JEL KODU: I10-I20

ID:211 K:129

www.sstbdergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

Tablo 7. Katılımcı Ebeveynlerin Eğitim Durumu ve Çocukların Spor Tercihlerine İlişkin Anova Testi

ANOVA

Çocuğun yaptığı sportif branş

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	732,963	4	183,241	54,596	,000
Within Groups	11898,035	3545	3,356		
Total	12630,997	3549			

H2: Katılımcının anne babasının eğitimi yaptığı spor dalına etki etmemektedir.

Katılımcının anne babasının eğitimine göre spor tercihlerinin farklılaşıp farklılaşmadığına bakıldığında,

da, hipotezin red olması sebebiyle anne babasının eğitimi spor tercihlerine etki ettiği görülmektedir. Futbol eğitimi alanların anne babası çoğunlukla lise ve ilköğretimken, jimnastik, yüzme gibi sporlarda daha yüksek eğitimlidir.

Tablo 8. Katılımcı Ebeveynlerin Eğitim Durumu ve Çocukların Spor Tercihine İlişkin Crosstabbs Testi

		Ebeveyn eğitim				
		Okur yazar - ilköğretim	Lise	Yüksekokul	Üniversite	Yük. Lis. Doktora
		Column N %	Column N %	Column N %	Column N %	Column N %
Çocuğun yaptığı sportif branş	Futbol	65,50%	30,00%	4,00%	0,50%	0,00%
	Hentbol	10,30%	23,00%	16,40%	40,70%	17,10%
	Tekvando	15,50%	10,60%	21,20%	19,50%	10,20%
	Basketbol	12,10%	13,00%	12,40%	0,00%	15,40%
	Yüzme	0,00%	8,20%	5,80%	10,20%	25,20%
	Okçuluk	7,80%	5,70%	8,50%	0,00%	10,20%
	Jimnastik	5,00%	0,00%	7,60%	10,60%	15,40%

H3: Katılımcının çocuğunun beslenme alışkanlığı spor yaralanmalarına etki etmemektedir.

Katılımcının çocuğunun beslenme alışkanlıklarına göre spor yaralanması yaşayıp yaşamadığına

bakıldığında, hipotezin kabul olması sebebiyle beslenme alışkanlıklarının spor yaralanmalarına etki ettiği görülmektedir.

ULUSLARARASI HAKEMLİ AKADEMİK SPOR SAĞLIK ve TIP BİLİMLERİ DERGİSİ

International Refereed Academic Journal Of Sports

Ocak / Şubat / Mart 2015 Sayı: 14 Cilt: 5 Kış Dönemi

January / February / March 2015 Issue: 14 Volume: 5 Winter Term

JEL KODU: I10-I20

ID:211 K:129

www.sstbdergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

Tablo 9. Ebeveynlerin Çocuklarının Beslenme Alışkanlıkları ve Spor Yaralanmalarına İlişkin Eşleştirilmiş Örneklem Testi

		Paired Samples Test								
		Paired Differences			of the Difference					
		Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean	Lower	Upper	t	df	Sig. (2-tailed)	
Pair 1	8- Sporif aktivite sonrasında ortaya çıkan fiziksel sorun ve ortopedik rahatsızlık nedeniyle çocuğumda kalıcı hasar meydana geldi. - Çocuğum baskı altında daha fazla yiyecek tüketme eğiliminde	3,17492328	1,74062646	,03644542	3,10345363	3,24639293	87,114	2280	,065	

Tablo 10. Katılımcı Ebeveynlerin Gelir Durumları ile Spor Tercihine İlişkin Anova Testi

ANOVA

Çocuğun yaptığı sportif branş

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	266,843	3	88,948	25,513	,000
Within Groups	12359,366	3545	3,486		
Total	12626,209	3548			

H4: Katılımcının anne babasının geliri yaptığı spor dalına etki etmemektedir.

Katılımcının anne babasının gelirine göre spor tercihlerinin farklılaşp farklılaşmadığına bakıldığın-

da, hipotezin red olması sebebiyle anne babasının gelirinin spor tercihlerine etki ettiği görülmektedir. Futbol eğitimi alanların anne babası çoğunlukla düşük gelirliken diğer spor türlerinde eğitim yükselmektedir.

Tablo 11. Katılımcı Ebeveynlerin Gelir Durumları ile Spor Tercihine İlişkin Crosstabbs Testi

		Ebeveyn gelir				
		1001 - 1500	1501 - 2000	2001 - 3000	3001-4000	4001+
		Column N %	Column N %	Column N %	Column N %	Column N %
Çocuğun yaptığı sportif branş	Futbol	19,9%	38,3%	30,0%	,0%	23,5%
	Hentbol	20,3%	18,6%	17,4%	,0%	17,0%
	Tekvando	14,3%	13,3%	18,5%	,0%	17,0%
	Basketbol	20,5%	9,3%	10,2%	,0%	17,0%
	Yüzme	12,5%	12,2%	5,2%	,0%	,0%
	Okçuluk	4,8%	6,4%	9,3%	,0%	17,0%
	Jimnastik	7,7%	1,9%	9,3%	,0%	8,5%

Tablo 12. Katılımcı Ebeveynlerin Eğitim Durumları ile Beslenme Alışkanlıklarına İlişkin Anova Testi

ANOVA					
Çocuğumun sağlıklı beslendiğinden emin olmalıyım					
	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	2,145	4	,536	,536	,007
Within Groups	2269,138	2269	1,000		
Total	2271,283	2273			

H5: Katılımcının anne babasının eğitimi beslenme alışkanlıklarına etki etmemektedir.

Katılımcının anne babasının eğitimine göre beslenme alışkanlıklarının farklılaşp farklılaşmadığına

bakıldığında, hipotezin red olması sebebiyle anne babasının eğitiminin beslenme alışkanlıklarına etki ettiği görülmektedir. Eğitim seviyesi düştükçe beslenme alışkanlıkları kötüleşmekte, yükseldikçe beslenme alışkanlıkları yükselmektedir.

Tablo 13. Ebeveynlerin Çalışma Durumu ile Beslenme Alışkanlıklarına İlişkin Anova Testi

ANOVA					
Çocuğumun sağlıklı beslendiğinden emin olmalıyım					
	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	,645	2	,322	,322	,007
Within Groups	2267,597	2268	1,000		
Total	2268,242	2270			

H6: Katılımcının anne babasının çalışma durumu beslenme alışkanlıklarına etki etmemektedir.

Katılımcının anne babasının çalışma durumuna göre beslenme alışkanlıklarının farklılaşp farklılaşmadığına bakıldığında, hipotezin red olması

sebebiyle anne babasının çalışma durumunun beslenme alışkanlıklarına etki ettiği görülmektedir. Çalışan anne babanın çocuğu fastfood yemeye daha eğilimlidir.

ULUSLARARASI HAKEMLİ AKADEMİK SPOR SAĞLIK ve TIP BİLİMLERİ DERGİSİ

International Refereed Academic Journal Of Sports

Ocak / Şubat / Mart 2015 Sayı: 14 Cilt: 5 Kış Dönemi

January / February / March 2015 Issue: 14 Volume: 5 Winter Term

JEL KODU: I10-I20

ID:211 K:129

www.sstbdergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

Tablo 14. Çocukların Çalıştığı Tesisler ile Fiziksel Durumları Arasındaki İlişkiye Yönelik Anova Testi

ANOVA					
8- Sportif aktivite sonrasında ortaya çıkan fiziksel sorun ve ortopedik rahatsızlık ne					
	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	,691	2	,346	,125	,009
Within Groups	9817,078	3559	2,758		
Total	9817,769	3561			

H7: Çocuğun sportif aktiviteyi yaptığı tesis çocuğun fiziksel durumuna etki etmemektedir.

Çocuğun çalıştığı tesise göre fiziksel durumunun bozulup bozulmadığına bakıldığında, hipotezin red

olması sebebiyle tesisin fiziksel durumu etkilediği görülmektedir. Okullarda spor yapan grubun bu sınıftan daha çok etkilendiği görülmektedir.

Tablo 15. Tv ve Görsel Araçlar ile Beslenme Alışkanlıklarına İlişkin Tek Örneklem Testi

	One-Sample Test					
	Test Value = 0					
	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
				Lower	Upper	
6- Televizyon ve görsel araçlarda sunulan yiyecek içecek içerikli reklamlar çocuğunun yemek içmek konusundaki psikolojik alışkanlıklarını olumsuzlaştırıyor.	210,291	3561	,000	1,66423	1,6487	1,6797

H8: Televizyon ve görsel araçlar çocuğun beslenme alışkanlıklarına etki eder.

Televizyon ve görsel araçların çocuğun beslenme durumunu etkileyip etkilemediğine bakıldığında, hipotezin red olması sebebiyle etkilediği görülmektedir.

Katılımcıların bu konuya ilişkin ölçeğin 6. maddesinde %66,4 oranında Tv ve görsel araçlardaki yiyecek-içecek içerikli reklamların çocuğun yeme-içme konusundaki psikolojik alışkanlıklarını olumsuzlaştırdığını ifade etmektedir (Tablo 18).

Tablo 16. Sinir ve Gerginlik Durumu ile Çocuğun Beslenme Durumuna İlişkin Tek Örneklem Testi

One-Sample Test

	Test Value = 0					
	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
					Lower	Upper
34- Çocuğumun çok sınırlı olduğu dönemlerinde daha çok kafeinli yiyecek ve içecek tükettiğine şahit oluyorum.	217,143	3561	,000	1,10219	1,0922	1,1121

H9: Çocuk sınırlı veya gergin olduğu dönemlerde daha fazla kafeinli gıda tüketmez.

Sinir veya gerginliğin çocuğun beslenme durumunu etkileyip etkilemediğine bakıldığında, hipotezin red olması sebebiyle etkilediği görülmektedir.

Katılımcıların bu konuya ilişkin ölçeğin 34. maddesinde %89'8 oranında ebeveynler çocuklarının sınırlı oldukları dönemlerde daha çok kafeinli yiyecek ve içecek tükettiğini ifade ettikleri görülmektedir (Tablo 18).

Tablo 17. Sağlıklı Olmayan Yiyecekler ile Çocuğun Psikolojik Durumuna İlişkin Tek Örneklem testi

One-Sample Test

	Test Value = 0					
	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
					Lower	Upper
35- Beslenme alışkanlıklarının farklılaşması, sağlıklı olmayan yiyecek ve içeceklerin tüketilmesi durumunda çocuğumun uygun olmayan psikotik madde ile materyallerden faydalanacağına işaret etmektedir.	119,209	3561	,000	3,01235	2,9628	3,0619

H10: Sağlıklı olmayan yiyecekler çocuğun psikolojisini etkilemez.

Sağlıklı olmayan yiyeceklerin çocuğun psikoloji durumunu etkileyip etkilemediğine bakıldığında,

ULUSLARARASI HAKEMLİ AKADEMİK SPOR SAĞLIK ve TIP BİLİMLERİ DERGİSİ

International Refereed Academic Journal Of Sports

Ocak / Şubat / Mart 2015 Sayı: 14 Cilt: 5 Kış Dönemi

January / February / March 2015 Issue: 14 Volume: 5 Winter Term

JEL KODU: I10-I20

ID:211 K:129

www.sstbdergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

hipotezin red olması sebebiyle etkilediği görülmektedir.

Katılımcıların çoğunluğu bu konuya ilişkin ölçeğin 35. maddesinde %38'1 oranında ebeveynlerin

çocuklarının beslenme alışkanlıklarının farklılaşması durumunda sağlıklı olmayan yiyecek ve içecek tüketimi ile ilişkili uygun olmayan psikotik madde ve materyallerden faydalanacağını ifade etmektedir (Tablo 18).

Tablo 18. Ölçeklere ilişkin maddeler ve yüzde analizi

	Hiçbir Zaman	Ender Olarak	Bazen	Çoğu Zaman	Her Zaman
1.Müsabakalara girmeden de başarılı olmanın bir yolu olmasını isterim.	15%	9%	15%	18%	43%
2.Çevremdekiler (ailem, arkadaşlarım) müsabakaları başaracağım konusunda bana güvenirler.	12%	11%	24%	21%	33%
3.Müsabakalar sırasında, zihnimin müsabakayla ilgili olmayan konulara kaydığını hissedirim.	14%	15%	30%	22%	18%
4.müsabakaların mutlaka resmi, ciddi ve gerginlik yaratan durumlar olması gerekmez.	14%	12%	25%	16%	32%
5.Önemli müsabakalardan önce veya sonra canım bir şey yemek istemez.	33%	10%	23%	18%	15%
6.Eğer müsabakalar olmasaydı, teknikleri daha iyi öğrenirdim.	24%	11%	12%	17%	36%
7.Başarı konusundaki endişelerim müsabakalara hazırlığımı ve müsabaka başarıyı etkiler.	11%	14%	27%	22%	26%
8.Önemli müsabakalara gireceğim zaman uykularım kaçır.	23%	10%	22%	20%	25%
9.Başarısız olduğumda çevremdekilerin hakkımdaki düşünceleri beni rahatsız eder.	10%	10%	16%	17%	47%
10.Başarısız olursam insanlar benim yeteneğimden şüpheye düşecekler.	20%	15%	19%	18%	28%
11.müsabakalardan önce bir türlü gevşeyemem.	19%	13%	20%	22%	26%
12.Önemli müsabakalardan önce zihnim adeta durur.	17%	7%	19%	21%	36%
13.müsabakalardan önce daima huzursuz, gergin ve sıkıntılı olurum.	9%	10%	19%	31%	31%
14.müsabakaların insanın gelecekteki amaçlarına ulaşması konusunda ölçü olmasına hayret ederim.	12%	16%	24%	17%	31%
15.müsabakalar insanın gerçekten ne kadar bildiğini göstermez.	12%	15%	22%	18%	33%
16.Hocalarımdan düşük not aldığımda, hiç kimseye notumu söylemem.	32%	13%	25%	17%	13%
17.Önemli müsabakalara çalışırken olumsuz düşüncelerle peşin bir yenilgi yaşarım.	20%	10%	20%	25%	25%
18.Müsabaka sonuçlarını almadan önce kendimi çok endişeli ve huzursuz hissedirim.	12%	7%	18%	29%	33%
19.İşe alınırken antreman ve test yapılmasını istemem.	18%	16%	21%	14%	31%
20.Müsabakalarda başarılı olamazsam zannettiğim kadar akıllı olmadığımı düşünürüm.	29%	8%	29%	19%	15%

ULUSLARARASI HAKEMLİ AKADEMİK SPOR SAĞLIK ve TIP BİLİMLERİ DERGİSİ

International Refereed Academic Journal Of Sports

Ocak / Şubat / Mart 2015 Sayı: 14 Cilt: 5 Kış Dönemi

January / February / March 2015 Issue: 14 Volume: 5 Winter Term

JEL KODU: I10-I20

ID:211 K:129

www.sstbdergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

21.Müsabakalarla ilgili endişelerim tam olarak hazırlanmamı engeller ve bu durum beni daha çok endişelendirir.	14%	17%	24%	23%	22%
22.Müsabaka sırasında bacağımı salladığımı, parmaklarımı sıraya vurduğumu fark ederim.	12%	10%	26%	18%	35%
23.Müsabakadan sonra gösterdiğim performanstan daha iyisini yapabileceğimi düşünürüm.	9%	16%	26%	18%	30%
24.Müsabakalar sırasında duygularım dikkatimin dağılmasına neden olur.	11%	15%	26%	21%	26%
25.Başarısız olursam, kendimle ilgili görüşlerim değişir.	21%	9%	29%	23%	19%
26.Müsabakalar sırasında bedenimin belirli yerlerindeki kaslar kasılır.	20%	13%	23%	24%	21%
27.Müsabakalar önce ne kendime tam olarak güvenebilirim ne de zihinsel olarak gevşeyebilirim.	16%	20%	18%	26%	20%
28.Başarısız olursam arkadaşlarımla gözünde değerimin düşeceğini bilirim.	26%	19%	22%	19%	14%
29.Önemli problemlerimden biri, bir müsabaka tam olarak hazırlanıp hazırlanmadığımı bilememektir.	13%	16%	26%	20%	25%
30.Gerçekten önemli müsabakalar girerken bedensel olarak panik halinde olurum.	12%	10%	23%	24%	30%
31.Antreman Testi değerlendirenlerin, bazı öğrencilerin müsabaka çok heyecanlandıklarını bilmelerini ve bu testi değerlendirirken bu durumu hesaba katmalarını isterim.	11%	23%	24%	20%	23%
32.Kendi notumu söylemeden önce arkadaşlarımla kaç aldığımı bilmek isterim.	24%	10%	25%	18%	23%
33.Düşük not aldığım zaman tanıdığım bazı insanların benimle alay edeceğini bilirim ve bu beni rahatsız eder.	29%	16%	25%	12%	18%
34.Müsabakalar sırasında gerçekten bildiklerimi unutacak kadar heyecanlanırım.	9%	9%	24%	20%	38%
1.Kendimi spor yaparken yorgun ve bitkin hissediyorum.	17%	17%	30%	14%	22%
2.Antremanlarda sinirli, gergin ve huzursuz olduğumdan, konsantre olmakta güçlük çekerim.	12%	19%	28%	20%	21%
3.Antremanlarda önemli noktaları bulup çıkarmakta güçlük çekerim.	25%	19%	21%	15%	19%
4.Antremanlarda antrenörüm ve takım koçumun önerilerini dikkate almıyorum.	26%	15%	28%	17%	14%
5.Düzenli olarak aynı teknikleri tekrar yaparım.	21%	18%	37%	13%	10%
6.Antremanlar sırasında telefonla arayanlar, gelen, giden ve başka sebepler çalışmaya ara vermemi gerektirir.	16%	17%	26%	17%	24%
7.Bir üst antrenmana geçmeden önce başladığım görevimi bütünüyle tamamlarım.	11%	21%	29%	22%	17%
8.Antreman için ayırdığım süreyi oyun oynayarak, televizyon izleyerek, telefon görüşmeleri yaparak, müzik dinleyerek veya arkadaşlarımla sohbet ederek geçiririm.	23%	14%	31%	16%	17%
9.Antreman amacının tam olarak ne olduğunu bilmeden, çalışmaya başlarım.	38%	18%	16%	15%	12%
10.Antremanlarda öğrendiklerimi günlük yaşantımda kullanırım.	15%	12%	36%	18%	19%

ULUSLARARASI HAKEMLİ AKADEMİK SPOR SAĞLIK ve TIP BİLİMLERİ DERGİSİ

International Refereed Academic Journal Of Sports

Ocak / Şubat / Mart 2015 Sayı: 14 Cilt: 5 Kış Dönemi

January / February / March 2015 Issue: 14 Volume: 5 Winter Term

JEL KODU: I10-I20

ID:211 K:129

www.sstbdergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

11. Antrenman tekniklerinin hepsini bir defter veya dosya içinde toplu olarak saklarım.	17%	16%	22%	17%	29%
12. Antrenör ve koçumun önerilerini dikkate alır kendimi onların önerileri doğrultusunda şekillendiririm.	24%	17%	24%	20%	15%
13. Bazı teknikler için o kadar zaman harcarım ki diğer konular için zaman kalmaz.	19%	23%	19%	20%	18%
14. Yeni öğrendiğim teknikleri uygun zamanda kullanırım.	28%	15%	27%	12%	18%
15. Zaman göre düzenlenmiş çalışma programım vardır.	32%	21%	23%	14%	10%
16. Antrenman yaparken kolayca hayallere dalabilirim.	13%	17%	23%	17%	29%
17. Bir müsabaka ya da yarışma öncesinde mutlaka geçmişteki bilgilerimi, antrenörlerimin önerilerini ve uygulamalarını gözden geçirip uygulayım.	20%	19%	22%	23%	15%
18. Antrenman programına harfiyen uymak beni sıktığı için programımda değişiklik yapmaktan kaçınmam.	27%	17%	21%	19%	16%
19. Televizyon seyrederken veya odada başkaları konuşurken antrenman yaparım.	35%	23%	21%	11%	11%
20. Öğrendiğim genel kuralları ortaya koyan belirli örnekler düşünürüm.	22%	17%	31%	14%	16%
21. Bir antrenmanda öğrendiklerimi başka bir antrenman konusunu anlamak için kullanırım.	23%	20%	23%	16%	18%
22. Bir tekniği öğrendikten sonra gerekenden fazla tekrar yaparak, unutmaya çalışmam şeklinde hafızama yerleştiririm.	26%	19%	27%	14%	14%
23. Çalışmalarımı daima antrenörüm veya takım koçumun gözetiminde yaparım. Bu durum beni daha özgüven sahibi olmama neden olur.	34%	23%	19%	12%	13%
24. Teknik çalışırken kendime ait özel işaretler ve yöntemler kullanırım.	26%	14%	20%	14%	26%
25. Müsabaka ya da yarışma öncesinde mutlaka geçmiş bilgilerimi gözden geçirip, hocalarımla nelere önem verdiğiyle ilgilenmek yerine müsabaka ya da yarışmada nasıl galip olurum bunu düşünürüm. Çünkü teknik ve bilgiler her yıl ve her an değişir.	25%	18%	23%	20%	13%
26. Antrenman Çalışma sürelerim oldukça kısadır, bu nedenle dikkatimi toplamakta güçlük çekerim.	29%	18%	14%	16%	24%
27. Antrenman çalışırken verdiğim molalardan sonra tekrar aynı moda dönmekte zorluk çekerim.	16%	16%	20%	20%	28%
28. Antrenman öncesi hazırlığın zaman kaybı olduğunu düşünürüm.	28%	15%	21%	14%	22%
29. Anlatılan konu ve teknikler kitaplarda varsa konuyu anlatıldığı anda öğrenme gereği duymam.	25%	14%	22%	14%	24%
1- Çocuğuma psikolojik baskı yaptığımda yeme içme davranışları değişiyor.	51%	49%	0%	0%	0%
2- Çocuğum sinirli olduğunda ve kendisini psikolojik olarak baskı altında hissettiğinde daha fazla yiyecek tüketiyor.	10%	19%	26%	35%	8%
3- Çocuğumu cezalandırdığımda yeme içme alışkanlığında değişiklik meydana geliyor.	4%	26%	29%	39%	2%
4- Çocuğumun severek en fazla yediği yiyecekleri sakladığımda bana karşı tutumunda sertlik ve saldırganlık durumu oluşuyor.	12%	27%	23%	34%	3%

ULUSLARARASI HAKEMLİ AKADEMİK SPOR SAĞLIK ve TIP BİLİMLERİ DERGİSİ

International Refereed Academic Journal Of Sports

Ocak / Şubat / Mart 2015 Sayı: 14 Cilt: 5 Kış Dönemi

January / February / March 2015 Issue: 14 Volume: 5 Winter Term

JEL KODU: I10-I20

ID:211 K:129

www.sstbdergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

5- Çocuğum yanımda yokken bir şeyler yiyip içtiğimde çocuğum kendisini sevmediğim hissine kapılıyor.	31%	69%	0%	0%	0%
6- Televizyon ve görsel araçlarda sunulan yiyecek içecek içerikli reklamlar çocuğumun yemek içmek konusundaki psikolojik alışkanlıklarını olumsuzlaştırıyor.	34%	66%	0%	0%	0%
7- Çocuğumun çok sevdiği yiyecekleri daha sağlıklı yiyeceklerde değiştirmek istediğimde bana karşı olan tutumunda olumsuzluklar oluşuyor.	10%	9%	14%	12%	26%
8- Yemek ve içmek alışkanlığının temelinde psikolojik sorunlar yattığını düşünüyorum.	9%	22%	41%	19%	9%
9- Çocuğumun beslenme alışkanlığını değiştirdiğimde ya da daha sağlıklı ürünler yedirmek istediğimde bana karşı saygısını yitirdiğini gözlemliyorum	21%	79%	0%	0%	0%
10- Çocuğumun sağlıklı beslenmesini takip etmem kendisinde güvensizlik durumu yaratıyor.	4%	24%	27%	37%	5%
11- Çevre ve çevredeki insan ilişkileri nedeniyle yeme içme konusundaki psikolojik yapısının olumsuz yönde etkilendiğini düşünüyorum.	9%	20%	33%	34%	4%
12- Çocuğumun daha sağlıklı beslenmesi için mutlaka diyetisyen beraberinde psikolojik yardım alması gerektiğine inanıyorum.	18%	38%	6%	37%	1%
13- Şekerli olan yiyecek ürünlerinin psikolojik olarak bağımlılık yarattığını düşünüyorum.	25%	14%	24%	18%	18%
14- Bazı sağlıksız yiyecek ve içeceklerin üzerine sağlık açısından olumsuzluk yaratacağına yönelik ibarelerin konulmasının psikolojik olarak kişide fayda yaratacağına inanıyorum.	12%	88%	0%	0%	0%
15- Çocuğunuz yanımda olmadığında, onun çok fazla yemesi ile ne kadar ilgilenirsiniz?	1%	9%	13%	41%	19%
16- Çocuğunuzun ideal ağırlığını koruyabilmesi için, beslenme biçimiyle ne kadar ilgilisiniz?	10%	74%	0%	0%	0%
17- Çocuğunuzun şişmanlaması ile ilgili ne kadar ilgilisiniz?	5%	15%	29%	46%	5%
18- Çocuğumun çok fazla şeker, şekerleme, dondurma, pasta vb. şeyleri yemediğinden emin olmak zorundayım.	30%	69%	1%	0%	0%
19- Çocuğumun aşırı yağlı yiyecekler yemediğinden emin olmak zorundayım.	36%	20%	42%	1%	1%
20- Çocuğumun çok sevdiği yiyecekleri yemediğinden emin olmak zorundayım	30%	70%	0%	0%	0%
21- Bazı yiyecekleri çocuğumun ulaşamayacağı yerlerden bilerek uzak tutarım.	8%	92%	0%	0%	0%
22- İyi bir davranış karşılığında şekerleri “şeker, dondurma, pasta v.b.” çocuğuma ödül olarak sunarım.	12%	88%	0%	0%	0%
23- İyi bir davranış karşılığında çocuğumun sevdiği yiyecekleri ödül olarak teklif ederim.	39%	61%	0%	0%	0%
24- Eğer çocuğumun beslenmesini düzenlemezsem veya ona yol göstermezsem, çocuğum çok fazla abur cubur yer.	45%	55%	0%	0%	0%

ULUSLARARASI HAKEMLİ AKADEMİK SPOR SAĞLIK ve TIP BİLİMLERİ DERGİSİ

International Refereed Academic Journal Of Sports

Ocak / Şubat / Mart 2015 Sayı: 14 Cilt: 5 Kış Dönemi

January / February / March 2015 Issue: 14 Volume: 5 Winter Term

JEL KODU: I10-I20

ID:211 K:129

www.sstbdergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

25- Eğer çocuğumun beslenmesini düzenlemezsem veya ona yol göstermezsem, çocuğum en sevdiği yiyecekleri çok fazla yer.	22%	78%	0%	0%	0%
26- Çocuğum her zaman tabağındaki yiyeceklerin hepsini yer.	51%	48%	1%	0%	0%
27- Çocuğumun yeterince yediğinden emin olmak için özellikle dikkatli olmak zorundayım.	6%	47%	45%	1%	0%
28- Çocuğumun aç olmadığını söylese de, yemek yemesi için ısrar ederim.	44%	56%	1%	0%	0%
29- Çocuğumun yiyeceklerini düzenlemezsem veya ona yol göstermezsem, çocuğum gerekenden daha az yer.	37%	62%	1%	0%	0%
30- Çocuğunuzun tükettiği şekerli yiyecekleri “şeker, dondurma, pasta v.b” ne kadar takip edersiniz.	8%	23%	30%	10%	18%
31- Çocuğunuzun tükettiği atıştırmalık yiyecekleri “çipsler, doritos, vb.” ne kadar takip edersiniz.	8%	35%	53%	3%	2%
32- Çocuğunuzun tükettiği aşırı yağlı yiyecekleri ne kadar takip edersiniz.	17%	82%	1%	0%	0%
33- Bazı kafeinli içecekler ve buna benzer yiyeceklerin çocuğumda bağımlılık yaptığını görüyorum.	4%	23%	45%	27%	0%
34- Çocuğumun çok sinirli olduğu dönemlerinde daha çok kafeinli yiyecek ve içecek tükettiğine şahit oluyorum.	90%	10%	0%	0%	0%
35- Beslenme alışkanlıklarının farklılaşması, sağlıklı olmayan yiyecek ve içeceklerin tüketilmesi durumunda çocuğumun uygun olmayan psikotik madde ile materyallerden faydalanacağına işaret etmektedir.	32%	3%	12%	38%	15%
1- Çocuğumun kullandığı sportif materyaller fiziki anlamda sorun yaşamasına neden oluşturmaktadır.	29%	29%	31%	7%	5%
2- Çocuğumun aşırı yağlı yiyecekler yediğinde kilo almakta ve fiziksel anlamda sorun yaşamaktadır.	19%	31%	31%	12%	7%
3- Çocuğumun yiyecek kültürü ile fiziksel gelişimi arasında olumsuz yönde paralellik söz konusu.	19%	28%	28%	17%	9%
4- Çocuğumun düztaban olması nedeniyle yaptığı sportif aktiviteler onun fiziksel yönden olumsuzluk yaşamasına neden olmaktadır.	17%	21%	31%	21%	10%
5- Yaptığı spor branşı nedeniyle yaşadığı fiziksel sorunlar çocuğumun cerrahi müdahale yaşammasına neden oldu.	23%	30%	26%	15%	5%
6- Bilinçsiz ve dikkatsizce uygulanan sportif programlar nedeniyle çocuğumda gözle görülen fiziksel sorunlar meydana geldi.	11%	17%	28%	21%	24%
7- Beslenme, sportif program, psikolojik etkenlerin çocuğumun hem zihinsel hem de bedensel gelişimi arasında bir paralellik gösterdiğine işaret eder.	10%	16%	22%	27%	25%
8- Sportif aktivite sonrasında ortaya çıkan fiziksel sorun ve ortopedik rahatsızlık nedeniyle çocuğumda kalıcı hasar meydana geldi.	35%	5%	2%	34%	25%
9- Kemik gelişimi ve diğer fiziksel gelişimde çocuğumun kalsiyum tüketimine verdiğim önem oldukça fazladır.	34%	10%	39%	16%	1%
10- Çocuğum süt ve süt ürünleri tüketmediği için sık sık ortopedik ve kemik rahatsızlıkları yaşamaktadır.	19%	34%	13%	9%	25%
11- Yaptığı sportif aktivite nedeniyle çocuğumda menüsküs rahatsızlığı meydana geldi.	17%	17%	33%	10%	22%

ULUSLARARASI HAKEMLİ AKADEMİK SPOR SAĞLIK ve TIP BİLİMLERİ DERGİSİ

International Refereed Academic Journal Of Sports

Ocak / Şubat / Mart 2015 Sayı: 14 Cilt: 5 Kış Dönemi

January / February / March 2015 Issue: 14 Volume: 5 Winter Term

JEL KODU: I10-I20

ID:211 K:129

www.sstbdergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

12- Çocuğumun bilinçsizce yaptığı sportif aktivite nedeniyle yaşadığı tıbbi sorun onun ömür boyu kullanacağı platin takılmasına neden oluşturdu.	33%	17%	19%	25%	6%
13- Bilinçsiz yapılan sportif aktiviteler doğrultusunda çocuğumda görsel olarak şekil bozuklukları meydana geldi.	20%	29%	32%	16%	4%
14- Çocuğumu düzenli olarak belirli periyotlarda ortopedi uzmanı hekime götürürüm. Bu çocuğumun fiziksel gelişimi hakkında bana bilgi verir.	20%	38%	26%	12%	5%
15- Yaptığı sportif branş nedeniyle çocuğumda kas ve lif kopmaları sık sık meydana geliyor.	39%	20%	28%	11%	3%
16- Yapılan fiziksel hareketler ve sportif aktiviteler nedeniyle çocuğumda kalça çıkığı meydana geldi.	39%	25%	19%	17%	0%
17- Çocuğumun yaptığı sportif aktivite nedeniyle dizinde "OSGOOD" rahatsızlığı meydana geldi.	29%	24%	36%	8%	2%
18- Yaptığı sportif aktivite nedeniyle çocuğumda bazı "şişme, yanma, ağrı ve hareket" kısıtlılığına yönelik sorunlar meydana geldi.	32%	35%	16%	14%	3%
19- Doğum nedeniyle yaşadığı ortopedik sorun çocuğumun sportif aktivite yapmasına olumsuz etki yaratmaktadır.	19%	12%	41%	10%	18%

TARTIŞMA VE SONUÇ

Araştırmada spor yapan çocukların spor tercihleri ve bunu etkileyen faktörler incelenmiştir. Buna göre mekan, ebeveyn eğitimi, gelir düzeyi, beslenme alışkanlıkları vb. bazı faktörlerin spor tercihi üzerinde etkili olduğu saptanmıştır. Ebeveynlerin eğitim seviyesi düştükçe beslenme alışkanlıkları düzeyi üzerinde olumsuzluk ve farklılıklar meydana gelmektedir. Ailenin eğitim seviyesi düştükçe obezite riski artmaktadır (WHO, 1988; Tuncer ve Gültekin, 2013; Koca Özer ve Gültekin, 2009). Akman vd., (2012) yaptıkları çalışmada günlük öğün sayısı açısından ortaokul ve üzeri eğitim almış annesi olan katılımcılarda üç öğün beslendiğini söyleyenler %28,8, üç öğünden az beslenenler %16,3 ve dört ila üzeri beslenenler %54,9 olarak saptanırken, aynı oranlar ilkokul ve altı eğitim almış annesi olan katılımcılarda sırasıyla %16, %22,7, %61,3 olarak saptanmıştır

(Akman vd., 2012). Bu bulgu çalışmamızı destekler niteliktedir. Eğitim seviyesindeki düşüş öğün seviyelerinde olumsuz etki göstermiştir. Beslenme alışkanlığı gelir seviyesi ve eğitim seviyesi düşük ailelerin çocuklarında daha çok karbonhidrat ağırlıklı beslenme şeklinde iken, eğitim seviyesi yükselen ekonomik açıdan daha iyi ailelerde protein ağırlıklı beslenmenin önem gösterdiği saptanmıştır.

Fazla karbonhidrat yemek kan şekerini, kandaki insülin hormon düzeyini, kandaki trigliserit isimli yağı artırırken, iyi kolesterol olarak adlandırılan HDL kolesterolü azaltmaktadır. Uzun süre şeker yükü fazla karbonhidratlarla beslenenlerde şeker ve kalp hastalığı ortaya çıkmaktadır (www.reaktifhipoglisemi.com). Ayrıca karbonhidrat ağırlık beslenen çocuklarda yine farklı sağlık sorunlarının ortaya çıktığı da saptanan gerçekler arasındadır. Bunların başında kilo ile orantılı obezite, kalp

ULUSLARARASI HAKEMLİ AKADEMİK SPOR SAĞLIK ve TIP BİLİMLERİ DERGİSİ

International Refereed Academic Journal Of Sports

Ocak / Şubat / Mart 2015 Sayı: 14 Cilt: 5 Kış Dönemi

January / February / March 2015 Issue: 14 Volume: 5 Winter Term

JEL KODU: I10-I20

ID:211 K:129

www.sstbdergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

ritim rahatsızlıkları, nefes darlığı ortopedik sorunlar, eklem rahatsızlıkları, vücutta yağlanma, kan akış hızında sorunlar, cilt rahatsızlıkları, cinsel isteksizlik, psikolojik sorunlar ve algısal sorunlar şeklinde belirtebiliriz.

Aynı zamanda günümüzde gelir düzeyi düşük ailelerde çoğunlukla ‘tekdüze’ beslenme biçimlerinin ortaya çıktığını, ailelerin ucuz olan gıda maddelerine yönlendiğini ve bu durumun da beraberinde karbonhidrat ağırlıklı bir beslenme ile sonuçlandığını ifade edebiliriz. Eğitim seviyesi yüksek ebeveynlerde ise beslenme alışkanlıkları daha duyarlılık göstermektedir. Özellikle antrenman yapan çocukların beslenme uzmanları ya da sportif aktivite önerilerine bağlı olarak gerçekleştirilmesi gereken beslenme şekillerine ilişkin programları dikkatle izledikleri de saptanan gerçekler arasındadır. Ayrıca gelir seviyesi düşüğe sportif aktivite ve spor branşlarındaki tercihler ile yönlendirmelerinde farklılaştığı söylenebilir. Özellikle futbol, basketbol, halter, güreş ve taekwondo gibi ekonomik getirisi yüksek spor branşları daha çok gelir seviyesi düşük ebeveynlerin çocuklarına önerdikleri spor branşları olurken, voleybol, tenis, yüzme, atletizm, masa tenisi, jimnastik ve benzeri branşlar gelir ve eğitim seviyesi yüksek ebeveynlerin çocuklarını yönlendirdikleri branşlar olarak söyleyebiliriz. Spor yapılan tesisin nevi, şekli, imkânları, kapasitesi, eğitim kalitesi, ulaşım kolaylığı, eğitmen kalitesi ve bilgisi, spor merkezinin mali talepleri ve katılımcıya sağladığı avantajlar sporcunun ve ebeveynin en önemli tercih nedenleri arasında

yer almaktadır. Bu durum taşra ve büyük şehir farkını ortaya çıkarmaktadır. Araştırma da katılımcının çalıştığı mekânın yaptığı spor dalına etki ettiği bulunmuştur. Ayrıca katılımcıların büyük çoğunluğu büyükşehirde yaşamaktadır. Katılımcılar arasında futbol en çok tercih edilen spor dalıdır ve çoğunlukla özel kulüplerde eğitim almaktadırlar. Bu durum ülkemizde futbola duyulan ilginin ne denli yoğun olduğunu ortaya koymaktadır. Futbolun popüleritesinin de sonucu olarak aileler çocuklarını özel spor kulüplerine yönlendirmekte ve burada eğitim almalarını istemektedirler.

Katılımcının anne babasının eğitiminin çocuğun yaptığı spor dalına etki ettiği bulunmuştur. Bu bulgu Amman ve arkadaşlarının çalışmasında elde ettiği bulguyu destekler niteliktedir. Amman ve ark. (2000), spora ilgi duyan anne ve babaların çocuklarını da spor yapmaya teşvik ettiklerini ve spora teşvik konusunda anne ve babanın eğitim düzeyinin önemli olduğunu ortaya koymuşlardır (Amman et al., 2000). Bunun yanı sıra Tatal (2011)’in çalışmasında Beden eğitimi dersine yönelik velilerin tutumları konusunda da öğrenim durumu yükseldikçe beden eğitimi dersine karşı velilerin tutumlarının da olumlu yönde geliştiği ifade edilmektedir (Tatal, 2011). Anderson ve ark. 681 aile ve 433 çocuk üzerinde ailelerin tutumlarını inceledikleri çalışmada çocukların spora katılımında ailelerin çocuk sayısının, eğitim düzeyinin, etnik kökenin etkili olduğu ayrıca sosyalleşmede ailenin rolü olduğunu belirtmişlerdir (Anderson et al., 2009). Eğitim düzeyi arttıkça

ULUSLARARASI HAKEMLİ AKADEMİK SPOR SAĞLIK ve TIP BİLİMLERİ DERGİSİ

International Refereed Academic Journal Of Sports

Ocak / Şubat / Mart 2015 Sayı: 14 Cilt: 5 Kış Dönemi

January / February / March 2015 Issue: 14 Volume: 5 Winter Term

JEL KODU: I10-I20

ID:211 K:129

www.sstbdergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

fiziksel aktivite ve sportif faaliyetlerle ilgili bilinç düzeyinin ve farkındalığın arttığına ilişkin bazı bilimsel çalışmalar mevcuttur (Arslan vd., 2003; Arabacı, 2010).

Kotan vd., (2009), çalışmalarında ailenin eğitim ve gelir düzeyinin, ailede sporcu olma durumunun, çocuğun spor yapması üzerinde etkili olduğu, özellikle ailenin spora ilgisinin çocuğun spor yapmasına karşı tutumunu olumlu etkilediği belirlenmiştir (Kotan vd., 2009).

Araştırmada katılımcının çocuğunun beslenme alışkanlığının spor yaralanmalarına etki ettiği bulunmuştur. Spor yaralanmaları adolesan ve çocukların sağlığını tehdit eden en yaygın sebeplerden birisidir. Spor aktivitelerine, çoğunlukla yarışma amacıyla çocukluk yaşından itibaren erken yaşlarda başlanmakta ve küçük yaşlarda spor yaralanmalarına sıklıkla rastlanmaktadır (Steven ve Anderson 2005). Bu yaralanmalarda etken olan faktörlerden birisinin de yetersiz ve dengesiz beslenme alışkanlıkları olduğunu söyleyebiliriz.

Sağlıklı bir beslenme programının amacı sporcunun, genel sağlık düzeyini geliştirmek ve korumak, yaralanmalara karşı daha dayanıklı olmasını ve sakatlıkların daha çabuk iyileşmesini sağlamaktır (Baysal ve ark., 2008). Sporcuların temel gereksinimi, antrenman yoğunluğuna bağlı olarak artan besin öğeleri gereksinimini karşılayan yeterli ve dengeli bir diyet tüketmektir (Ersoy, 2011). Spor yaralanmalarından korunmak için; sporcuların mutlaka yeterli ve dengeli beslenmeleri, yeterli

sıvı tüketmeleri, ideal ağırlık ve ideal yağ yüzdelerini korumaları gerekmektedir (Karanfilci ve ark., 2013). Bu noktadan hareketle beslenmenin spordaki önemini vurgulayarak, çocuklarda yetersiz ve dengesiz beslenmeye dayalı sakatlık oluşumundan bahsedebiliriz.

Çalışmamızda katılımcının ebeveyn gelirinin yaptığı spor dalına etki ettiği saptanmıştır. 2008 yılında Kanada'da Saskatchewan turizm, parklar ve kültür ve spor bakanlığı tarafından yapılan araştırmada elde edilen sonuç bu bulgumuzu destekler niteliktedir. Çalışmada genel olarak daha yüksek sosyo-ekonomik statüye sahip çocukların spora katılımının daha düşük sosyo-ekonomik statüye sahip çocuklara oranla daha fazla olduğu saptanmıştır (Saskatchewan Ministry of Tourism, Parks, Culture and Sport, 2008).

Ebeveyn eğitimi (özellikle anne) çocuğun yetersiz beslenmeden kaçınma ve normal gelişimi için uzun vadede beslenmesi üzerinde önemli bir etkiye sahiptir (Borooah, 2002; Glewwe, 1999; Ministry of Health Sultanate of Oman, access date: 2011; Webb and Block, 2003). Çalışmamızda katılımcının anne babasının eğitiminin beslenme alışkanlığına etki ettiği yönünde bulgu saptanmıştır. Yine katılımcının anne babasının çalışma durumunun beslenme alışkanlıklarına etki ettiği bulunmuştur. Zugravu (2012) çalışmasında daha önce yapılmış olan pek çok çalışmada çocuğun beslenmesi üzerinde annenin eğitiminin, ayrıca ağırlıklı olarak da daha yüksek sosyo-ekonomik statü elde etmek için eğitimin sağladığı fırsatlar

ULUSLARARASI HAKEMLİ AKADEMİK SPOR SAĞLIK ve TIP BİLİMLERİ DERGİSİ

International Refereed Academic Journal Of Sports

Ocak / Şubat / Mart 2015 Sayı: 14 Cilt: 5 Kış Dönemi

January / February / March 2015 Issue: 14 Volume: 5 Winter Term

JEL KODU: I10-I20

ID:211 K:129

www.sstbdergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

bakımından önemli olduğunun ifade edildiğini belirtmektedir.

Çocuğun sportif aktiviteyi yaptığı tesis çocuğun fiziksel durumuna etki etmektedir. Fiziksel aktivitenin gerçekleştirildiği tesisin zemin, ısı, havalandırma, ışık vb. gibi özelliklerinin yapılan spor dalına ilişkin etkilerinin olduğu söylenebilir. Yapılacak spor dalına uygun saha, tesis ve malzemeler katılımcıların spor tercihlerinde etkin unsurlar olabilirler. Çalışmamızda okullarda spor yapan grubun bu sıkıntılardan daha çok etkilendiği tespit edilmiştir. Diğer taraftan uygun saha ve tesisin olmayışı çocukları mevcut alanlarda (park, mahalle arası gibi.) yapabilecekleri spor dallarına (özellikle futbol) eğilim göstermelerine neden olabilir. Bu durum spora katılım konusunda da etkendir.

2008 yılında Kanada'da Saskatchewan turizm, parklar ve kültür ve spor bakanlığı tarafından yapılan araştırmada oyun ya da park alanlarına yakın olan çocukların uzak olanlardan daha fazla spora katıldıkları saptanmıştır (Saskatchewan Ministry of Tourism, Parks, Culture and Sport, 2008).

Günümüzde obezitenin görülme sıklığı her yaş grubunda artmaktadır. Bunun nedenlerinden biri de çocukların fiziksel aktiviteden uzaklaşarak televizyon ve bilgisayar oyunlarına yönelmeleridir (Parlak ve Çetinkaya, 2007). Televizyon önünde geçen zaman da ve o an da yenilen yiyeceklerde bu konuda obez olmayı etkiler (Dietz ve Robinson, 1993).

Çalışmamızda da bu bulguları destekleyici olarak, televizyon ve görsel araçların çocuğun beslenme alışkanlığına etki ettiği bulunmuştur. Ayrıca kafeinli içeceklerin gerginliğe sebep olduğu ve sağlıklı olmayan yiyeceklerin de çocuğun psikolojisini etkilediği saptanmıştır.

KAYNAKLAR

AKMAN, M., TÜZÜN, S., ÜNALAN, P.C., (2012). Adolesanlarda Sağlıklı Beslenme Ve Fiziksel Aktivite Durumu, Nobel Med, 8(1): 24-29

AMMAN, M.T., İKİZLER, H.C., KARAGÖZOĞLU, C., (2000). Sporda Sosyal Bilimler, Alfa Yayınevi, İstanbul-Bursa

ANDERSON, C.B., HUGHES, S.O., FUERMELER, B.F., (2009). Parent-Child Attitude Congruence on Type and Intensity of Physical Activity: Testing Multiple Mediators of Sedentary Behavior In Older Children. Health Psychol. 28(4) p:428-38

ARABACI, R., (2010). Ambulatory Activities in Turkish Adults without Exercise Habits. Türkiye Klinikleri J Med Sci 2010;30 (3)

ARSLAN, C., KOZ, M., GÜR, E., MENDEŞ, B., (2003). Investigation of the Correlation between the Physical Activity Level and Health Problems in University Educational Staff. Firat University Journal of Health Sciences (Medicine). 2003; 17(4): 249-258.

ULUSLARARASI HAKEMLİ AKADEMİK SPOR SAĞLIK ve TIP BİLİMLERİ DERGİSİ

International Refereed Academic Journal Of Sports

Ocak / Şubat / Mart 2015 Sayı: 14 Cilt: 5 Kış Dönemi

January / February / March 2015 Issue: 14 Volume: 5 Winter Term

JEL KODU: I10-I20

ID:211 K:129

www.sstbdergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

- BAL, A., (2005).** Zonguldak Kenti Yeşil Alan Sistemindeki Çocuk Oyun Alanlarının Durumunun Peyzaj Mimarlığı İlkeleri Açısından İrdelenmesi, Yüksek Lisans tezi, Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Bartın
- BAŞARAN, M.H., TAŞĞIN, Ö., SANIOĞLU, A., TAŞKIN, A.K., (2009).** Sporcularda Durumluk ve Sürekli Kaygı Düzeylerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, p. 21
- BAYSAL A. ve ark. (2008).** Diyet El Kitabı. Ankara: Hatiboğlu Yayınevi
- BENJAMİN, H.J., GLOW, K.M., (2003).** “Strength Training for Children and Adolescents”, Physician & Sportsmedicine. 31(9)
- BIDDLE, S.J.H., WHITEHEAD, S.H., O'DONOVAN, T.M., NEVILL, M.E., (2005).** Correlates of Participation in Physical Activity for Adolescent Girls: A Systematic Review of Recent Literature Journal of Physical Activity and Health, 2: 423-434.
- BİGELOW, B.J., LEVİN, E., CUNNING, S., (1994).** Support and Control in Parent-Child Relations from Childhood to Early Adolescence: The Maccoby-Minuchin hypothesis, Sociological studies of child development, Greenwich.
- BİRCH, L.L., DAVISON, K.K., (2001).** Family Environmental Factors Influencing the Developing Behavioral Controls of Food Intake and Childhood Overweight. Pediatrics Clinics of North America. 48(4): 893-907
- BOROOAH V., (2002).** The Role of Maternal Literacy in Reducing the Risk of Child Malnutrition in India available at. <http://www.icer.it/docs/wp2002/borooah31-02.pdf>, accessed 21.09.2014
- BÖS, K., HEEL, J., ROMAHN, N., (2002).** “Untersuchungen Zur Motorik im Rahmen Des Kindes- Und jugendgesundheitsveys”, Gesundheitswesen, 65 (1):80-87
- BULUT, Z., YILMAZ, S., (2008).** Permaculture Playground as A New Design Approach for Sustainable Society, International Journal of Natural and Engineering Sciences, 1, 2, 35-40
- CAMCI, N., (2010).** Çocuk besleme anketi'nin (child feeding questionnaire-cfq) geçerlilik ve güvenilirliğinin saptanması ve Türk ebeveynlerine uygulanması, Yüksek Lisans Tezi, Başkent Üniversitesi, Sağlık Bilimler Enstitüsü, Ankara
- COAKLEY, J., (2006).** “The good father: parental expectations and youth sports”, Journal of Leisure Studies, 25 (2): 155-163
- COSTANZO, P., WOODY, E., (1985).** Domain-specific parenting styles and their impact on the child's development of particular deviance:

ULUSLARARASI HAKEMLİ AKADEMİK SPOR SAĞLIK ve TIP BİLİMLERİ DERGİSİ

International Refereed Academic Journal Of Sports

Ocak / Şubat / Mart 2015 Sayı: 14 Cilt: 5 Kış Dönemi

January / February / March 2015 Issue: 14 Volume: 5 Winter Term

JEL KODU: I10-I20

ID:211 K:129

www.sstbdergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

- the example of obesity proneness. *J Soc Clin Psychol.* 3: 425-445
- CROSS, G., (1997).** *Kid's Stuff. Toys and Changing World of American Childhood.* Cambridge: Harvard University Press
- CUNNINGHAM, C., JONES, M.A., (2004).** *Middle Childhood and The Built Environment.* NSW Parliamentary Committee, 1-37, 234- 278
- ÇOK, F., ARTAR, M., ŞENER, T., BAĞLI, M.T., (1997).** *Kentlerde Çağdaş Çocuk Oyunları, Çocuk Kültürü, 1. Ulusal Çocuk Kültürü Kongresi Bildirileri (Yay. Haz: Bekir Onur).* Ankara: A.Ü. Çocuk Kültürü Araştırma ve Uygulama Merkezi Yay: 1
- DIETZ, W.H., ROBINSON, T.N., (1993).** "Assessment and Treatment of Childhood Obesity", *Pediatrics in Review*, 14 (9): 337-344
- DORDEL, S., (2000).** "Kindheit Heute: Veränderte Lebensbedingungen= Reduzierte Motorische Leistungsfähigkeit?", *Sportunterricht*, 11: 340- 349
- ERSOY, G. (2011).** *Egzersiz ve Spor Yapanlar için Beslenme.* Ankara: Nobel Yayın Dağıtım
- FARRELL, L., SHIELDS, M.A., (2002).** Investigating the Economic and Demographic Determinants of Sporting Participation in England, *Journal of the Royal Statistical Society*, 165: 2: 335-348
- FREDERICKS, J.A., ECCLES, J.S., (2005).** "Family Socialization, Gender, and Sport Motivation and Involvement", *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 27, 3-31
- FREEDSON, P.S., EVENSON, S., (1991).** "Familial Aggregation in Physical Activity", *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 62: 384-389
- GLEWWE, P., (1999).** Why Does Mother's Schooling Raise Child Health in Developing Countries: Evidence from Morocco, *Journal of Human Resources*, 34-1: 124-159
- GORTMARKER, S.L., MUST, A., SOBOL, A.M., PETERSON, K., COLDITZ, G.A., DIETZ, W.H., (1996).** Television Viewing as A Case of Increasing Obesity among Children in The United States, 1986-1990. *Arch Pediatr Adolesc Medicine*, 150:356-362
- GREN, C.B., CHALIP, L., (1997).** "Enduring Involvement in Youth Soccer: The Socialization of Parent and Child". *Journal of Leisure Research*, 29 (1): 61-77
- HAMILTON, I., (2002).** Where Do Children Play? CPIS factsheet. http://www.ncb.org.uk/media/124830/no.4_where_do_children_play.pdf (Erişim Tarihi: 28.10.2014)
- HARRELL, J.S., GANSKY, S.A., BRADLEY, C.B., MCMURRAY, R. G., (1997).** "Leisure Time Activities of Elementary School Children", *Nursing Research*, 46:246-253

ULUSLARARASI HAKEMLİ AKADEMİK SPOR SAĞLIK ve TIP BİLİMLERİ DERGİSİ

International Refereed Academic Journal Of Sports

Ocak / Şubat / Mart 2015 Sayı: 14 Cilt: 5 Kış Dönemi

January / February / March 2015 Issue: 14 Volume: 5 Winter Term

JEL KODU: I10-I20

ID:211 K:129

www.sstbdergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

- HELLSTEDT, J.C., (1995).** Invisible Players: a Family Systems Model. In S. Murphy (Ed.), Sport Psychology Interventions (pp. 117-146). Champaign, Il: Human Kinetics
- HUTCHINSON, S.L., BALDWIN, C.K., CALDWELL, L.L., (2003).** "Differentiating Parent Practices Related Adolescent Behavior in The Free Time Context", Journal of Leisure Studies, 35 (4): 396-422
- KANTERS, M.A., BOCARRO, J., CASPER, J., (2007).** "Supported or Pressured? An Examination of Agreement Among Parent's and Children on Parent's Role in Youth Sports", Journal of Sport Behavior. 31 (1): 64-80
- KANTOMA, M.T., TAMMELIN, T.H., NÄYHÄ, S., TAANILA, A.M., (2007).** Adolescent Physical Activity in relation to Family Income and Parents Education, Preventive Medicine, 44: 410-415
- KARANFİLCİ, M., KABAK, B., HAMAMCILAR, O., ARSLANOĞLU, E., (2013).** Spor Genel Müdürlüğü, Sağlık İşleri Dairesi Başkanlığı, Taekwondoda Spor Yaralanmaları ve Çözüm Önerileri, Neyir matbaacılık, Ankara.)
- KLESGES, R.C., STEIN, R.J., ECK, L.H., (1991).** Parental Influence on Food Selection in Young Children and its Relationship to Childhood Obesity. AmJ Clin Nutr. 53: 859-864
- KOCA, ÖZER, B., GÜLTEKİN T., (2009).** Prevalence and Trends in Overweight and Obesity Among Turkish Children and Adolescents. In Obesity- A Multidimensional Approach to Contemporary Global Issues. Dhanraj Book House, India: 106-117
- KOÇAN, N., (2012).** Çocuk Oyun Alanlarının Yeterliliği Üzerine Bir Araştırma: Uşak Kenti Kemalöz Mahallesi Örneği, Erciyes Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 28(4): 315-321
- KONTER, E., (1998).** Sporda Psikolojik Hazırlığın Teori ve Pratiği. Ankara: Bağırman Yayınevi
- KOTAN, Ç., HERGÜNER, G., YAMAN, Ç., (2009).** İlköğretim Okullarında Okuyan Sporcu Öğrencilerin Spor Yapmalarında Okul Ve Aile Faktörünün Etkisi (Sakarya İl Örneği), Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi Cilt 3, Sayı 1,
- KÖKSAL, G., ÖZEL, G.H., (2008).** Çocukluk ve Ergenlik Döneminde Obezite, Klasmat Matbaacılık, Ankara. s.11
- LARSEN, P.G., MCMURRAY, R.G., POPKIN, B.M., (2000).** Determinants of Adolescent Physical Activity and Inactivity Patterns, Pediatrics,105: 6.
- MOORE, L.L., LOMBARDİ, D.A., WHITE, M.J., CAMPBELL, J.L., OLIVERIA, S.A., ELLISON, R. C., (1991).** Influences on Parents' Physical Activity levels on Ac-

ULUSLARARASI HAKEMLİ AKADEMİK SPOR SAĞLIK ve TIP BİLİMLERİ DERGİSİ

International Refereed Academic Journal Of Sports

Ocak / Şubat / Mart 2015 Sayı: 14 Cilt: 5 Kış Dönemi

January / February / March 2015 Issue: 14 Volume: 5 Winter Term

JEL KODU: I10-I20

ID:211 K:129

www.sstbdergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

tivity Levels of Youngh Children”, Journal of Pediatrics, 118: 215-219

ÖZDİNÇ, Ö., (2005). Çukurova Üniversitesi Öğrencilerinin Sporum Ve Spora Katılımın Sosyalleşmeyle İlişkisi Üzerine Görüşleri, SPORMETRE, 3 (2): 77-84

ÖZGÜNER H., ERGİN Ş., GÜLA., ÇUKUR D., KÜÇÜK V., AKTEN M., (2007). Günümüz Kültürel Yapısı içinde Kentsel Alanda Doğa Korumanın Olanak ve Sınırları İle Sosyali-zasyon Sürecinde Çocuklarda Doğa Bilinci Gelişimini Destekleyici Kentsel Tasarım Yaklaşımlarının Saptanması. Süleyman Demirel Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projesi Raporu, Proje No: 01018-m-05, Isparta

PARLAK, A., ÇETİNKAYA, Ş., (2007). Çocuklarda Obezitenin Oluşumunu Etkileyen Faktörler, Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi, Cilt:2, Sayı:5. s.27

PEHLİVAN, Z., (2009). Spora Katılan Çocuklara Yönelik Ailelerin Beklentileri, Çocuklarda Gözlenen Davranış Değişimleri ve Spora Katılımın Önündeki Engeller, Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 7 (2): 69-76

PETERSON, N.A., HUGHEY, J., LOWE, J.B., TİMMER, A.D., SCHEİDER, J.E., PETERSON, J.J., (2008). Health Disparities and Community-Based Participatory Research: Issues and Illustrations. RB Wallace,

N Kohatsu (Ed). Public Health& Preventive Medicine içinde. USA: McGraw Hill Medical

SALAR, B., HEKİM, M., TOKGÖZ, M., (2012). 15-18 Yaş Grubu Takım ve Ferdi Spor Yapan Bireylerin Duygusal Durumlarının Karşılaştırılması, Mehmet akif Ersoy üniversitesi sosyal bilimler enstitüsü dergisi, 4 (6): 123-135

SALLİS, J., PROCHASKA, J., TAYLOR, W., (2000). A Review of Correlates of Physical Activity of Children and Adolescents, Medicine and Science in Sports and Exercise, 32 (5): 963-975

SASKATCHEWAN MINİSTRY OF TOURİSM, PARKS, CULTURE AND SPORT, (March, 2008). Factors that Shape Our Children’s Participation in Physical Activity and Sport: Saskatchewan Parents’ Perspective, p.11

SEABRA, A.F., MENDONC, D.M., THOMİS, M.A., PETERS, T.J., MAİA, J.A., (2007). Associations Between Sport Participation, Demographic and Socio-Cultural Factors in Portuguese Children and Adolescents, The European Journal of Public Health, 16: 1-6

SİVRİKAYA, K., (1998). Farklı Yas Kategorilerindeki Erkek ve Bayan Hentbolcülerin Fiziksel Özellikleri, Kaygı Düzeyleri ve Müsabaka Performanslarının Analizi, Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara. s.34

ULUSLARARASI HAKEMLİ AKADEMİK SPOR SAĞLIK ve TIP BİLİMLERİ DERGİSİ

International Refereed Academic Journal Of Sports

Ocak / Şubat / Mart 2015 Sayı: 14 Cilt: 5 Kış Dönemi

January / February / March 2015 Issue: 14 Volume: 5 Winter Term

JEL KODU: I10-I20

ID:211 K:129

www.sstbdergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

SOĞAT, A., (2007). Spor Yapan ve Yapmayan 11–12 Yaş Grubu Çocuklarda Bazı Fiziksel Özelliklerin Araştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya

STEVEN, J., ANDERSON, M.D. (2005). “Sports Injuries”, Disease-a-Month 51,(8-9):438- 542

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI., (2013). Çocukluk çağı Obezite araştırması (COSI-TR), Ön rapor, Ankara

TANDY, C., (1999). Childrens Diminishing Play Space: A Study of İntergenerational Changes in Childrens Use of Their Neighbourhoods”, Australian Geographical Studies 37 (2): 154-162.

TAŞÇI, B.G., (2010). Sokağın Günümüz Koşullarında Çocuk Oyun Alanı Olarak Ele Alınması ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İzmir

THOMPSON, A.M., REHMAN, L.A., HUMBERT, M.L., (2005). “Factors Influencing the Physically Active Leisure of Children and Youth: A Qualitative Study”, Journal of Leisure Studies, 27: 421-438

THOMPSON, J.L., DAVIS, S.M., GITTELSOHN, J., GOİNG, S., BECENTİ, A., METCALFE, L., STONE, E., HARNACK, L., RİNG, K., (2001). “Patterns of Physical Activity Among American Indian children: An Assesment of

Barriers and Support”, Journal of Community Health, 26 (6): 423-445

TROTTER, M., ENDLER, N.S., (1999). An Empirical Test of The Interaction Model of The Anxiety in a Competitive Equestrian Setting. Personality and İndividual Differences. Volume:27, pp: 861-875.

TUNCER, E., GÜLTEKİN, T., (2013). İlköğretim Okulu Öğrencilerinde Obezite Oranları: Çubuk Örneği, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Antropoloji Dergisi, 25: 29-45.

TURGUT, H., YILMAZ, S., (2010). Ekolojik Temelli Çocuk Oyun Alanlarının Oluşturulması, III. Ulusal Karadeniz Ormancılık Kongresi 20-22 Mayıs 2010, Cilt: IV ss: 1618-1630

TUTAL, V., (2011). İlköğretim Öğrenci Velilerinin Beden Eğitimi Dersine Karşı Tutumlarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi, Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğrt. Kongresi 25-27 Mayıs 2011, VAN/YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi Özel Sayısı, 142-153

ÜNAL, H., EKİCİ, S., GERİ, S., (2012). Alt Sosyo-Ekonomik Yapıya Sahip Ailelerin Çocuklarına Spor Yaptırma Düşüncelerinin İncelenmesi (Muğla Örneği), Spor Yönetimi ve Bilgi Teknolojileri Dergisi ISSN: 1306-4371 cilt:7 sayı:1

VESSEY, J., YİM-CHİPLİS, P., MACKENZIE, N., (1998). Effects of Television Viewing on

ULUSLARARASI HAKEMLİ AKADEMİK SPOR SAĞLIK ve TIP BİLİMLERİ DERGİSİ

International Refereed Academic Journal Of Sports

Ocak / Şubat / Mart 2015 Sayı: 14 Cilt: 5 Kış Dönemi

January / February / March 2015 Issue: 14 Volume: 5 Winter Term

JEL KODU: I10-I20

ID:211 K:129

www.sstbdergisi.com

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

Children's Development. Pediatric Nursing
24 (5): 483–486

WAGNER, N., KIRCH, W., (2006). “Recommendations for He Promotion of Physical Activity in Children”, Journal of Public Health, 14: 71-75

WEBB, P., BLOCK, S., (2003). Nutrition Knowledge and Parental Schooling as Inputs to Child Nutrition in the Long and Short Run, available at http://pdf.usaid.gov/pdf_docs/PNADE922.pdf, accessed 22.09.2014

WORLD HEALTH ORGANIZATION., (1998). Expert committee on physical status, the use and interpretation of andropometry, Technical Report Series Number 854

ZUGRAVU, C.A., (2012). Eating Habits and Influential Factors for Mothers and Children in Romania, International Journal of Collaborative Research on Internal Medicine and Public Health, 4 (4), p. 363

http://www.moh.gov.om/reports/TStudy_on_the_risk_factor_sassociated_with_protein_energy_mal.pdf, Ministry of Health Sultanate of Oman (MHSO) Report of The Study on Risk Factors Associated to Protein Energy Malnutrition Among Children Less Than Three Years in Oman, accessed 21.09.2011

<http://www.reaktifhipoglisemi.com/Tr/content3.asp?m1=1&m2=8&m3=176>, Özata, M., Karbonhidrat, erişim tarihi: 12.12.2014.